

Kurumsal Akreditasyon Raporu

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Değerlendirme Takımı

PROF. DR. FUNDA SİVRİKAYA ŞERİFOĞLU (TAKIM BAŞKANI)

PROF. DR. GÖKHAN HAKKI ALPASLAN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

DOÇ. DR. HALİT KANCA (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. DENİZ TAŞCI (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. ÜLKÜ BAYKAL (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ HÜSNİYE FIRAT (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

DAİRE BAŞKANI SALİH ZİYA ARIMAN (İDARİ DEĞERLENDİRİCİ)

ÖMER FARUK SÖNMEZ (ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. DOUGLAS FRANKLİN (ULUSLARARASI DEĞERLENDİRİCİ)

ÖZET

1. Özet

Kurumsal Akreditasyon Programı (KAP) yükseköğretim kurumlarındaki kalite güvencesi, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi süreçlerinin “planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma” döngüsü kapsamında değerlendirilmesini sağlayan bir dış değerlendirme yöntemidir. Program, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından oluşturulan değerlendirme takımları tarafından Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Ölçütleri ile Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Kılavuzu kapsamında yürütülmektedir.

Dokuz Eylül Üniversitesinin Kurumsal Akreditasyon Programına başvurusunun kabulü üzerine Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından değerlendirme takımı olarak görevlendirilen Prof.Dr. Funda Sivrikaya Şerifoğlu (takım başkanı), Prof.Dr. Ülkü Baykal, Prof. Dr. Deniz Taşcı, Prof.Dr. Gökhan Hakkı Alpaslan, Doç.Dr. Halit Kanca, Dr. Öğr. Üyesi Hüsniye Fırat, Salih Arıman ve öğrenci üye Ömer Faruk Sönmez tarafından Kuruma 17 Kasım 2021 tarihinde çevrimiçi ön ziyaret, 8-9 Aralık 2021 tarihlerinde çevrimiçi ziyaret ve 23-24-25 Mart 2022 tarihlerinde yerinde saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretler kapsamında Kurumun üst yönetimi, Senato ve Yönetim Kurulu ve Kalite Komisyonu üyeleriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İnciraltı Sağlık Yerleşkesi, Buca Yerleşkesi, Tınaztepe Yerleşkesi ve Alsancak Rektörlük Yerleşkesi ile buralardaki DEPART, DESUM, IBG ve diğer araştırma geliştirme (ar-ge) odaklı tesisler, yemekhane ile Tıp, Mühendislik, Eğitim ve Denizcilik Fakülteleri, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu ve İzmir Meslek Yüksekokulu ziyaret edilmiştir. Bu birimlerin ve Enstitülerin yöneticileri, akademik personeli ve öğrencileriyle odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bunlara ek olarak, Rektörlük üst yönetimi, Senato ve Kalite Komisyonu üyeleri yanında araştırma merkezlerinin yöneticileriyle, idari birimlerin yöneticileriyle ve personeliyle ve Kurumun dış paydaşlarıyla odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bilgi yönetim sistemleri ve ar-ge süreçlerinin yönetimi ile ilgili kişilerle de ayrı oturumlar düzenlenmiştir. Üniversite'nin il geneline yaygın ve nispeten uzak mesafelerde bulunan Bergama, Foça, Hatay, Kiraz, Seferihisar, Selçuk ve Torbalı Yerleşkelerini yerinde ziyaret mümkün olmamıştır.

İşbu Kurumsal Akreditasyon Raporu; 2020 yılına ve önceki yıllara ait Kurum İç Değerlendirme Raporları (KİDR), 2017 Kurumsal Geri Bildirim Raporu, 2020 İzleme Raporu, 2021-2025 Dönemi Stratejik Planı, 2016-2020 Dönemi Stratejik Planı ve önceki planlar, idari faaliyet raporları, mali raporlar, diğer belgeler ve Kalite Koordinatörlüğü tarafından özveriyle bir çalışmayla düzenli sunulan ve <https://kalite.deu.edu.tr/kanitlar/YokakEkKanitlar/> adresinde arşivlenen ek kanıtlar ile Kurumun resmi web sitesi titizlikle incelenerek ve ziyaretlere ilişkin gözlem, görüşme ve inceleme sonuçlarıyla bütünleştirilerek oluşturulmuştur.

Kalite süreçlerindeki olgunluk düzeyleri Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yayınlanmış olan Dereceli Değerlendirme Anahtarında (Rubrik v2.0) tanımlı olan 5 ana ölçüt, 22 ölçüt ve 56 alt ölçüt çerçevesinde belirlenmiştir.

Üniversitenin kamuoyuyla paylaştığı 2020 Yılı Kurum İç Değerlendirme Raporunun yükseköğretim alanımızın en şeffaf kurum iç değerlendirme raporlarından birisi olduğu ve raporu oluşturmakla görevli yöneticilerin kalite konusundaki samimiyetlerini gösterdiği değerlendirilmiştir.

Kurumsal akreditasyon programı değerlendirme sürecinde ziyaretler esnasında ve ek bilgi belge taleplerinin karşılanması konusunda Değerlendirme Takımımıza büyük destek veren Kalite Koordinatörü Prof.Dr. İlgi Karapınar ve ekibine, Kurumun tüm yöneticilerine, akademik ve idari personeline, öğrencilerine ve dış paydaşlarına teşekkür ediyor, Kurumsal Akreditasyon Raporu'nun Üniversite'nin sürekli iyileştirme yolculuğuna katkı sunmasını diliyoruz.

KURUM HAKKINDA BİLGİLER

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) 1982 Yılında Ege Üniversitesi'nden, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'ndan, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan ve Ankara İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisi'nden ayrılarak kendisine bağlanan birimler ile yeni açılan Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi Yüksekokulu, Eğitim Yüksekokulu, Sanat

Eğitimi Yksekokuluyla birlikte toplam 24 birimle yükseköğretim alanında yerini almıştır. Kurumun kendisi de 1992 yılında Ege Bölgesinde dört yeni niversitenin kurulmasına destek vermiştir.

Zaman içinde kurulan, dönüşen ve kapatılan çeşitli birimlerle birlikte 2021-2022 Akademik Yılı itibariyle niversite bünyesinde 10 enstitü, 18 fakülte, 2 yüksekokul, 1 konservatuar, 6 meslek yüksekokulu, 2'si hastane olmak üzere toplam 50 uygulama ve araştırma merkezi faaliyetlerine devam etmektedir.

İzmir'de faaliyet gösteren dokuz diğer yükseköğretim kurumuyla birlikte Dokuz Eylül niversitesi de İzmir niversiteleri Platformu'nda yer almaktadır.

Üniversite'de 52.219'u I. Öğretim, 11.158'i II. Öğretim, 1.921'i uzaktan eğitim ğrencisi olmak üzere toplam 65.298 ğrenci eğitim görmektedir. Kurumda 102 ülkeden gelen 1900'e yakın uluslararası ğrenci bulunmaktadır. 2021 Yılı İdari Faaliyet Raporunda toplam çalışan sayısı 3.204 akademik, 31 yabancı uyruklu akademik, 2.508 idari personel, 1.969 (sürekli/geçici) statüde işçi olmak üzere 8.341 olarak verilmiştir. Öğrencilerin program basamaklarına göre ve akademik personelin unvanlara göre dağılımları Tablo 1 ve Tablo 2'de gösterilmiştir. Akademik personelin yüzde 38,86'sının ve idari personelin yüzde 43,14'ünün 21 yıl ve üzeri hizmet veren grupta yer alması alışanların İzmir'den ve niversite'den ayrılma motivasyonunun düşük olduğunu göstermekte, öte yandan stratejik olarak yönetilmesi gereken risklere de işaret etmektedir. Uzun yıllardır faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarında görülene benzer şekilde Dokuz Eylül niversitesi'nde de profesör unvanlı kadrolarda bir yığılma ve akademik atama ve yükseltme için kadro yetersizliği sebebiyle de memnuniyetsizlik söz konusudur.

Tablo.1 ğrenci dağılımı		Tablo.2 Akademik personelin dağılımı	
Program	Sayı	Unvan	Sayı
nlisans	12.885	Profesör	721
Lisans	44.535	Doçent	362
Yüksek lisans	5.546	Dr. Öğr. Üyesi	493
Doktora	2.332	Öğr.Görevlisi	632
Toplam	65.298	Araştırma Gr.	996
		Toplam	3.204

Dokuz Eylül Üniversitesi, Yükseköğretim Kurulu (YK)'nin Uluslararasılaşma Stratejisi kapsamına aldığı 20 üniversiteden birisidir. Düzenleyici kuruluş olarak YK tarafından planlanacak desteklerle, İzmir niversiteleri Platformunun ve dış paydaşların işbirliğiyle İzmir'in uluslararası bir yükseköğretim cazibe merkezi olmasını sağlamak mümkün iken Pandemi vesilesiyle yükseköğretimin mekandan bağımsızlaşmasıyla birlikte bu fırsat penceresinin kapanma riski içerdiği bir gerçektir. Yerinde ziyaret görüşmelerinde bu amaca yönelik yenilikçi bazı projelerin Kurum yöneticileri tarafından tartışılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

Uluslararasılaşma Stratejisinin yayınlanmış olduğu ve Uluslararasılaşma Komisyonu toplantılarının 2020 yılı gz döneminden itibaren düzenli yürütülmeye başlandığı anlaşılmakla birlikte, Dış İlişkiler Koordinatörlüğü ve birim koordinatörlükleri eliyle değişim programları ve uluslararası öğrenciler temelinde izlenip takip edilmekte olan uluslararasılaşmanın öncelikli bir hedef olmadığı; uluslararası ğrenci, ğretim elemanı ve ortaklıkların sayısının düşük kaldığı; yabancı dil hazırlık eğitiminin yeterliliği ve İngilizce eğitim sunulan programlardaki eğitimin kalitesi gibi konularda gelişmeye açık yönlerin olduğu izlenmiştir.

Araştırma niversitesi adayı olan Dokuz Eylül niversitesi'nin Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) Kurumsal Akreditasyon Programı'ndaki (KAP) değerlendirme süreci esnasında, yeni bir gelişme olarak Araştırma niversitesi olarak onaylanmış olması gurur vericidir. Kurumda nc ve ülkenin rekabet gücünü artıracak araştırmaların, ülkede ilk ve tek olan ar-ge ve inovasyon çalışmalarının yapılıyor olması önemli bir katma değer unsurudur. Kurum translasyonel tıp, onkoloji ve ilaç araştırmaları ile denizcilik gibi stratejik öneme sahip alanlarda kurumsal yapıya ve araştırmacı kapasitesine sahiptir. Araştırma süreçleri temel olarak bu tür nc araştırma birimlerinin, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Biriminin, Teknoloji Transfer Ofisi (DETTO)'nin ve kısmen

Teknopark (DEPARK)'ın öncülüğünde, 6550 sayılı Kanun kapsamında kamu tüzel kişiliğine sahip İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi (IBG) ile işbirliği içinde faaliyet gösteren IBG Enstitüsünün, Proje Yönetim ve Destek Birimi (PRODEB)'nin ve Üniversite Sanayi Uygulama ve Araştırma Merkezi (DESUM) ile akademik birimlerde bulunan akredite laboratuvarların desteğiyle yürütülmektedir. Üniversite'nin, TÜBİTAK alan bazlı yetkinlik analizi kapsamındaki 131 alanın 115'inde yer aldığı raporlanmaktadır. Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısı 2021 yılında hedefin gerisinde kalmış olsa da toplamda 100'ün üzerinde gerçekleşmiş ve Kurum patent artış oranında ülkede birinci sırada yer almıştır. Patentlerin ticarileşmesine yönelik çabaların ise son dönemde önem kazandığı anlaşılmıştır.

Girişimcilik vizyonda ve stratejik amaçta yer almakla, hedef kartında tanımlı performans göstergeleriyle izlenmekle birlikte araştırmacılara ve öğrencilere yönelik tanıtım ve motivasyon çalışmalarının yetersiz kaldığı değerlendirilmiştir. DEPARK'ta yapılan altyapı yatırımlarının verimli kullanılması, uzun süredir aktif görünmeyen Girişimcilik Akademisinin canlandırılması, öğrencilere mezuniyet sonrası kamu ve özel sektörde çalışma olanağı yanında girişimciliğin de olası bir çalışma alanı olarak aktarılması gelişmeye açık yönlerdir.

Öğretim üyesi başına düşen yayın ve dış destekli proje sayısı ile doktora öğrencisi oranı ve hatta yüksek lisans öğrencisi oranı da gelişmeye açık alanlardır. Dış kaynaklı proje sayılarının ve atıfların düşüş trendinde olduğu, öte yandan ilk yüzde10'luk dilimde atıf alan yayın sayısının toplam yayın sayısına oranı ile ilk yüzde10'luk dilimde bulunan dergilerdeki yayın sayısının toplam yayın sayısına oranının artış trendi gösterdiği görülmektedir. Diğer bir deyişle, öğretim üyelerinin yayın verimliliği genel olarak düşerken yapılan yayınların niteliğinde artış söz konusudur. Bu gelişmenin stratejik bir hamlenin sonucu ve sürdürülebilir olduğuna dair yeterli kanıt ise izlenmemiştir.

Öncelikli araştırma alanlarını belirleme çabası 2021'de başlayan son stratejik plan döneminde ilk defa yer almıştır. Merkezi Laboratuvarın inşası henüz bitirilmmiştir, donanımı tamamlanacaktır. Öte yandan Bilimsel Araştırma Projelerine ayrılan bütçenin önemli bir büyüklüğe sahip olması ve araştırma desteklerinin çeşitlendirilerek doktora sonrası araştırmacıları ve lisans öğrencilerini de kapsayacak şekilde iyileştirilmiş olması araştırma kapasitesini destekleyecek ve yaygınlaştıracak önemli gelişmelerdir. Araştırma projelerinin yürütücülüğü konusunda araştırma merkezlerinden meslek yükseköğretilerine kadar yayılan bir çeşitlilik de memnuniyetle gözlenmiştir.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının altı aylık hedef gerçekleşme takibini ve stratejik yönetimi kolaylaştırmak için kurum içi kaynaklarla geliştirilmiş olan yazılım, birimlere yaygınlaştırma için kullanılan stratejik hedef göçerim kartları, kalite güvence kültürünü geliştirmek üzere yeni başlatılmış olan program özdeğerlendirme çalışmaları, bu kapsamda Akademik ve Kişisel Gelişimi Destekleme Uygulama ve Araştırma Merkezi (AKADEMİ-DE) ile düzenlenen program özdeğerlendirme ve akran değerlendirme eğitimleri, idari birimler dahil tüm birimlerde kalite komisyonlarının kurulmuş ve öğrenci temsilcilerinin belirlenmiş olması kalite güvencesi adına önemli başlangıç adımlarıdır. Geliştirilen PUKÖ yazılımının sisteme entegre edilmesiyle sürekli ve sistematik iyileştirme kültürü ve içselleştirme desteklenecektir. Kalite Komisyonunun, Kurum İç Değerlendirme Raporu'nun (KİDR) yazılımında etkin yer alması ve raporun kurumda bir kalite yönetim aracı olarak kullanımında liderlik etmesi ise önemli bir gelişmeye açık yöndür. Memnuniyet anketlerinde akademik personel tarafından en yüksek değerlemeyi (5'li değerlendirme üzerinden ortalama 4) alan özerklik konusu da iç paydaşların kalite süreçlerine katılımının artmasıyla güvence altına alınacaktır.

Yükseköğretim alanımızın genelinde olduğu gibi, Dokuz Eylül Üniversitesi'nde de iç ve dış paydaşların karar alma süreçlerine sistematik ve tüm birimlerde yaygın katılımının sağlanması, planlama, uygulama, izleme, paydaşlarla değerlendirme, önlem alma ve iyileştirme (PUKÖ) çevrimlerinin tüm birim ve süreçlere yaygınlaştırılması gelişmeye açık bir yöndür.

Pandemi dönemini bir fırsata çevirmek üzere çevik bir yaklaşım sergilenerek Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ve Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (DEUZEM) işbirliğiyle uzaktan eğitimde yazılımlar geliştirilmiştir. Videolar ve kılavuzlar gibi içerikleri, eğiticinin eğitimi altyapısını, destek mekanizmalarını ve diğer bileşenleri içeren bir çevrimiçi eğitim yönetim sistemi kurgulanmıştır. Bu altyapının stratejik olarak rekabetçi kullanımına yönelik projelerin de Kurumun gündeminde olduğu memnuniyetle anlaşılmıştır.

Eğitim-öğretim ve araştırmanın topluma katkı çıktılarının oluşmasına yönelik olarak gerek birimlerde

gerekse araştırma merkezlerinde önemli çalışmalar olduğu gözlenmiştir. Bunların bir politika çerçevesinde ve koordinasyon içerisinde sistematik olarak planlanıp uygulanması ve izlenip iyileştirilmesi Kurumu, toplumsal katkının etkinlik ve basın haberleri sayısı ile izlenmesinden kaynaklanan sıkışıklıktan çıkaracak, YÖKAK gösterge raporlarında bu alanda yer alan üç göstergedeki düşük performansı da hızla iyileştirilebilecektir. Kurumsal akreditasyon sürecinde bu yönde bir adım atılarak Toplumsal Kaktı Koordinatörlüğünün kurulması önemli bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.

A. KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1. Misyon ve Stratejik Amaçlar

Dokuz Eylül Üniversitesi'nin misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefleri üst politika belgeleri ile ilişkilendirilerek tanımlanmıştır. Üniversite "*Gerçekleştirdiği eğitim ve bilimsel araştırmalar yoluyla insanlığın ekonomik, kültürel ve sosyal zenginliğini artırmaktır.*" şeklinde misyonunu belirlemiştir. Vizyonu: "*Girişimcilik ve yenilikçilik alanında geleceğe yön veren; eğitim ve bilim merkezi bir üniversite olmaktır.*" Temel değerleri ise; "*Adalet, akılcılık, bilimsellik, cesaret, girişimcilik, iş birliği, maneviyat, millilik, yaratıcılık, yenilikçilik*"tir.

Dokuz Eylül Üniversitesi 2021-2025 Stratejik Plan Çalışmaları, Üniversiteler için Stratejik Plan Hazırlama Rehberi (2018 Yılı Sürümü)'ne uygun şekilde Rektörün liderliğinde Stratejik Plan Genelgesi ile başlatılmış, Strateji Geliştirme Kurulu ve Stratejik Planlama Ekibi ile birlikte harcama birimi temsilcileri, birim stratejik plan hazırlık ekipleri ve dış paydaşların dâhil edildiği geniş kapsamlı çalışma ve odak gruplarının katılımı ile sürdürülmüştür. Plan hazırlıklarının verimli ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi adına, tüm paydaşların süreçleri tanımlanarak azami katılım ve desteklerinin sunumu ile gerçekleştirilmiştir. Kurumun stratejik planlama kültürüne sahip olduğu, bir süreklilik işareti olan ancak riskler de içeren şekilde geçmiş dönem stratejik planlarının birbirlerine benzerlikler gösterdiği, son dönem stratejik planında ise biçim ve içerik açısından yenilikler gerçekleştirildiği gözlenmiştir. 2016-2020 Dönemi Stratejik Plan'ında 3 ana stratejik amaç altında 16 stratejik hedef, 104 strateji ve stratejik hedeflerin izlenebilmesi için belirlenen 154 performans göstergesi yer almaktadır. Kurumun 2021-2025 Dönemi Stratejik Plan'ında, 3 ana stratejik amaç altında 15 stratejik hedef, 45 strateji ve stratejik hedeflerin izlenebilmesi için belirlenen 95 performans göstergesi yer almaktadır.

Bu son Plana göre, Üniversitenin 3 ana stratejik amacı bulunmaktadır. Bunlar;

- *Stratejik Amaç 1: Bilimsel ve Yenilikçi (İnovatif) Araştırma Kapasitesini Geliştirmek*
- *Stratejik Amaç 2: Eğitim ve Öğretim Kalitesini Geliştirmek*
- *Stratejik Amaç 3: Kurumsal Kapasiteyi Güçlendirmek, Paydaşlarla Etkileşimi ve Toplumsal Hizmet Kalitesini Geliştirmek*

Her bir stratejik amaç altında, aynı amaca odaklı farklı birimler ve hedeflenen performans göstergeleri, beş yıllık faaliyet dönemine yayılmış ve hedeflenen düzeyler açıkça tanımlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Üniversitenin 2021 Yılında gerçekleştirdiği araştırma üniversitesi başvurusu 2022 Yılında olumlu sonuçlanmıştır. Üniversite 2020 yılı TÜBİTAK Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksine göre 17. sırada yer almaktadır. Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri THE (Times Higher Education) Etki sıralamasında 2021 yılında Dünya üniversiteleri arasında 1.299'uncu, Türkiye üniversiteleri arasında 24'üncü olarak yer almıştır. Ülkemizin sürdürülebilir kalkınma amaçları arasında yer alan "*Amaç 4: Kapsayıcı ve hakkaniyete dayanan nitelikli eğitimi sağlamak ve herkes için yaşam boyu öğrenim fırsatlarını teşvik etmek*" amacıyla ilişkilendirilebilecek çok genel bir stratejik amacı (Stratejik amaç 2) bulunmaktadır.

YÖKAK2020 Kurumsal İzleme Raporu'nda Dokuz Eylül Üniversitesi sürekli iyileştirme çalışmalarının, Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli İyileştirme Faaliyetleri Usul ve Esasları doğrultusunda yürütüldüğü belirtilmiştir. Bahsedilen esaslara ulaşılamamış olursa da Kurumda stratejik planın, hedeflerin ve performans göstergelerinin sistematik bir şekilde izlenmesine olanak veren Strateji

Geliştirme Dairesi Başkanlığı Yazılımı ve göçerim kartları mekanizmaları bulunmaktadır. Hedef göçerim kartlarının Kurum içinde birim yöneticilerince karar verme ve uygulama süreçlerinde benimsendiği görülmektedir. Bunun yanında 2021 Performans Programında yer alan otomasyon projeleri arasında öğrenci bilişim sistemi projesi, personel bilişim sistemi projesi, Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı projesi, firma takip programı, bilgisayar donanımı takip projesi, DEBİS portal, Akademik CV personel özgeçmiş proje – yayın takip projesi, norm kadro anket projesi, ECTS projesi, ENTES - envanter takip projesi, staj-stajyer form otomasyonu, kan bankası projesi, Tıp Etik Kurulu projesi, maaş projesi bulunduğu ve bu projelerin Bilgi İşlem Daire Başkanlığına yazılmakta ve desteklenmekte olduğu belirtilmiştir.

“Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek, paydaşlarla etkileşimi ve toplumsal hizmet kalitesini geliştirmek” amacı kapsamında, sosyal sürdürülebilirlik faaliyetlerinin ve toplum merkezli hizmetlerin etkinliğini geliştirmek hedefini benimseyen Üniversitede Sosyal İnovasyon Merkezi kurulmasının planlandığı belirtilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği yayınlandıktan sonra DEÜ-ADEK çalışmalarını yürütmek üzere DEÜ Kalite Komisyonu oluşturulmuştur. Stratejik planda yer alan “Kurumun Tüm Süreçlerinde Kalite Güvence Sisteminin Geliştirilmesi” hedefine uygun olarak 2016 yılında oluşturulmuş olan DEÜ Kalite Komisyonunun yetki, görev ve sorumlulukları yönerge ile tanımlanmış ve faaliyetler bu yönerge kapsamında yürütülmeye başlanmıştır.

Üniversitenin, program ve laboratuvar akreditasyonu çalışmalarında da önemli bir deneyime sahip olduğu görülmektedir. 2021 yılında 12 mühendislik programının Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) akreditasyonu, Tıp Fakültesinin Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyonu, Hemşirelik Fakültesinin Hemşirelik Eğitimi Akreditasyonu, Necat Hepkon Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğinin SPORAK Akreditasyonu, Araştırma ve Uygulama Hastanesi Merkez Laboratuvarın TS EN ISO 15189 Tıbbi Laboratuvar Akreditasyonu, Denizcilik Fakültesinin RINA Denizcilik Belgelendirme Kuruluşu tarafından verilen ISO 9001:2015 Kalite Belgelerine sahip olduğu görülmektedir. Bunlara ilave olarak Üniversitenin daha birçok enstitü, laboratuvar, akademik ve idari birimlerinin TÜRKAK, TSE, vb. kalite yönetimi ve standartlara uygunluk belgeleri aldığı belgelenmiştir. Üniversitenin kalite güvencesi sistemi ile ilgili mekanizmalar, bilgi ve belgeler kamuoyu ile paylaşılmıştır. Öte yandan Üniversitede birim kalite güvencesi, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı, eğitim ve öğretim, uluslararasılaşma ve yönetim politikasını belirlemiş olan birimler (örneğin Fizik Bölümü) olmasının yanı sıra kalite politikası dahil olmak üzere herhangi bir yayımlanmış politikası bulunmayan fakültelerin de bulunduğu (örneğin Buca Eğitim Fakültesi) görülmektedir.

Akademisyenlerin yayınlarına teşvik mekanizmalarının oluşturulması ve tüm iç paydaşların motivasyonunun artırılması amacıyla akademik, sportif, kültürel ve sanatsal vb. ödül ve başarıların sistemli olarak izlenmesi son stratejik planda vurgulanmıştır. İdari personel performans değerlendirme sistemi geliştirilmiş ve yönergesi Aralık 2021'de Senato tarafından onaylanmıştır.

Kurumsal performans yönetiminde gösterge bazlı izleme ve birimlere yaygınlaştırma çabası olumlu olmakla birlikte performans göstergelerinin yıllar bazındaki gelişim seyrinin dikkate alınması da bu çabayı destekleyecektir. Öte yandan Üniversitenin yaygın yapısından kaynaklı birimler arası iletişim eksikliklerinin giderilerek iç paydaşlar arasındaki etkileşimin geliştirildiğine yönelik iyileştirmelere rastlanmamıştır. Girişimciliğin vizyonda ve stratejik amaçta yer almasına rağmen eğitim öğretim ve araştırma-geliştirme alanında özellikle uygulamalara yansıtılmıyor olması gelişmeye açık bir yön olarak değerlendirilmiştir.

Misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefler

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde stratejik amaçlar ve hedeflerle uyumlu uygulamalar bulunmaktadır.

Kalite güvencesi; eğitim ve öğretim; araştırma ve geliştirme; toplumsal katkı ve yönetim politikaları

Olgunluk Düzeyi: Kurumda ilan edilmiş tanımlı politikalar bulunmaktadır.

Kurumsal performans yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun geneline yayılmış performans yönetimi uygulamaları bulunmaktadır.

2. İç Kalite Güvencesi

Dokuz Eylül Üniversitesi Kalite Komisyonunun görev ve sorumlulukları aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

1. Üniversitenin stratejik planı ve hedefleri doğrultusunda, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin değerlendirilmesi ve kalitesinin geliştirilmesi ile ilgili kurumun iç ve dış kalite güvence sistemini kurmak; kurumsal göstergeleri tespit etmek ve bu kapsamda yapılacak çalışmaları Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda yürütmek; çalışmalarını Senato onayına sunmak,
2. İç değerlendirme çalışmalarını yürütmek ve kurumsal değerlendirme ve kalite geliştirme çalışmalarının sonuçlarını içeren yıllık kurumsal değerlendirme raporunu hazırlamak ve senatoya sunmak; onaylanan raporu kurumun internet ortamında ana sayfasında ulaşılacak şekilde kamuoyu ile paylaşılmasını sağlamak,
3. Dış değerlendirme sürecinde gerekli hazırlıkları yapmak, Yükseköğretim Kalite Kurulu ile dış değerlendirici kurumlara her türlü desteği vermek,
4. Üniversitede kalite kültürünün geliştirilmesi için gerekli eğitimleri ve faaliyetleri planlamak.

Üniversitenin kalite politikası;

- Atatürk ilke ve devrimleri çerçevesinde ezbercilikten uzak, yalnızca aklın ve bilimin geçerli olduğu, doğrulara sorgulayarak, araştırarak, tartışarak ulaşmayı öğreten uluslararası kalitede çağdaş eğitim vermek,
- Her türlü düşünceye açık, aklın egemen olduğu özgür bir ortamda bilgiye ulaşılan, bilginin kullanıldığı, bilginin üretildiği, yaratıcı ve katılımcı bir üniversite ortamı yaratmak,
- Sürekli öğrenmeyi öğrenen, soran, sorgulayan, araştıran, problem değil çözüm üreten, sosyal becerileri gelişmiş, kendine güvenen, doğru kararlar verebilen, akılcı, yaratıcı, üretken, insan haklarına saygılı, evrensel değerlere açık, topluma ve toplumsal sorunlara duyarlı, demokrat, aydınlanmacı gençler yetiştirmek,
- Üniversite-sanayi iş birliği ile bilgi ve teknoloji üreterek, toplumsal kalkınmaya katkıda bulunmak,
- Ulusal ve evrensel kültür değerlerine sahip çıkarak toplumla bütünleşmek,
- Eğitim, öğretim, araştırma ve uygulamada sürekli iyileşme ve gelişmeyi sağlamak,
- “Önce İnsan” odaklı bir anlayışla mutlu bireylerden oluşan mutlu bir topluma ulaşmaktır.

Kalite Komisyonunun görevlerinin desteklenmesi, birimler arasında koordinasyonun sağlanması, komisyon tarafından belirlenmiş süreçlerin birimlerde uygulanarak izlenmesi, iyileştirme ihtiyaçlarının belirlenmesi ve kalite komisyonuna sunulmak üzere raporlanmasından sorumlu olan Kalite Koordinatörlüğünün 13.11.2017 tarihinde kurulduğu belirtilmiştir.

Kalite komisyon üyeleri, alt komisyonlar ve birim kalite komisyonları Kalite Koordinatörlüğünün web sitesinde kamuoyu ile paylaşılmıştır. Uygulama ve araştırma merkezlerinin faaliyetleri ve personel ihtiyaçları çerçevesinde, 2021 yılında organizasyon değerlendirmesi yapılarak Merkez Koordinatörlüğü kurulmuş, ancak uygulamada beklenen iyileşmeyi sağlamaması sebebiyle organizasyondan kaldırılmış olduğu belirtilmiştir. Merkezlerin organizasyonunun ve yönetim modelinin halen yapılandırılmakta olduğu ve bu nedenle merkezlerde birim kalite komisyonu bulunmadığı anlaşılmıştır.

Program öz değerlendirme/akran değerlendirme eğitimleri ve süreçleri ile kalite komisyonu çalışmalarına kurum içinden katılımın, yılda bir kez düzenli olarak gerçekleştirilen danışma kurulu toplantıları ile de kurum dışından katılımın arttırıldığı kanıtlarla sunulmuştur. Kalite güvencesi sistemine yönelik olarak birimlerde kalite komisyonları oluşturulması ve program akreditasyonunun teşvik edilmesi gibi tabana yayılan çalışmaların yönetim tarafından desteklendiği görülmüştür.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Entegre Yönetim Kalite El Kitabı kanıtlarda sunulmuştur. Üniversitenin YÖKAK Kurumsal Akreditasyon Programına başvurusu ile kurumda iç kalite güvencesi

sisteminin farkındalığının artmış olduğu da gözlenmiştir. Stratejik plan, performans göstergeleri, yeni eklenen politika izleme raporları, faaliyet raporları, kurum iç değerlendirme ve dış değerlendirme raporları dahil tüm kalite belgelerine ve raporlarına deu.kalite.edu.tr adresindeki raporlar bölümünden ulaşılabilmektedir. Üst yönetim; Kalite Koordinatörlüğü, kurul ve komisyonlar eliyle kalite çalışmalarını desteklemekte, başta Kalite Koordinatörlüğü olmak üzere iyileştirmeler konusunda düzenli bir çaba içerisinde olduğu gözlenmektedir.

Kalite Komisyonu

Olgunluk Düzeyi: Kalite komisyonu çalışma biçimi ve işleyişi izlenmekte ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

İç kalite güvencesi mekanizmaları (PUKÖ çevrimleri, takvim, birimlerin yapısı)

Olgunluk Düzeyi: Kurumun iç kalite güvencesi süreç ve mekanizmaları tanımlanmıştır.

Liderlik ve kalite güvencesi kültürü

Olgunluk Düzeyi: Kurumun geneline yayılmış, kalite güvencesi kültürünün gelişimini destekleyen liderlik uygulamaları bulunmaktadır.

3. Paydaş Katılımı

Üniversitede, akademik ve idari personel ile öğrenciler iç paydaş olarak kabul edilmiştir. Akademik personelin karar alma ve iyileştirme süreçlerine katılımının YÖK'ün Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği'ne göre sağlandığı ifade edilmiştir. Üniversite yönetiminde kararların, Yönetim Kurulu ve Senato toplantıları ile üst yönetim ve üst kurul toplantılarıyla alındığı, ayrıca koordinatörlüklerin ve çalışma komisyonlarının da çeşitli faaliyetleri ile karar alma sürecine katkıda bulunduğu belirtilmiştir. Akademik personelin görüşlerinin alınması ve karar alma süreçlerine katılımı Fakülte/Yüksekokul/Enstitülerde benzer bir yapılanma ile yönetim kurulu ve birim (Fakülte/Yüksekokul/Enstitü) kurulları yoluyla gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Üniversitede diğer iç paydaş katılım araçları Memnuniyet anketleri ve Olumlu Olumsuz Geribildirim Sistemi (OGEB)'dir. İç paydaş olarak öğrenci görüşlerinin Öğrenci Memnuniyet Anketleri ve her dönem sonunda yapılan Öğrenci Ders Değerlendirme Anketlerinden alındığı ifade edilmiştir. Dış Paydaş görüşlerinin çeşitli komisyon, koordinatörlük toplantıları (örneğin Endüstri 4.0 Koordinatörlüğü), Kariyer Günleri vb. faaliyetler sırasında alındığı, bununla birlikte sistematik ve paydaş katkısının doğrudan alındığı mekanizmanın ise Danışma Kurulu toplantıları olduğu belirtilmiştir. Üniversitede danışma kurullarının oluşturulması ve işletilmesinin Dokuz Eylül Üniversitesi Danışma Kurulu Yönergesi doğrultusunda gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Üniversitenin kurum kültürü analizi 2021-2025 Dönemi Stratejik Plan çalışmaları kapsamında Kalite Koordinatörlüğü tarafından anket yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Ankette katılım, iş birliği, bilginin yayılımı, öğrenme, kurum içi iletişim, paydaşlarla ilişkiler, değişime açıklık, stratejik yönetim ve ödül-ceza sistemi olmak üzere 9 alt boyut kullanılmıştır. Akademik personele yönelik gerçekleştirilen Kurum Kültürü Analizi çalışmalarında; ödül ve ceza sistemi, paydaşlarla ilişkiler başlıkları öne çıkmaktayken, öğrenme ve katılım başlıklarında genel ortalamanın altında dönüşler elde edilmiştir. İdari personelin yanıtlarında ise iş birliği ve bilginin paylaşımı öne çıkarken, öğrenme boyutunun düşük puan aldığı görülmüştür. Toplam personel analiz bulguları incelendiğinde ortalamanın altında kalan tek boyutun öğrenme olduğu görülmüştür. Üniversite bu analiz doğrultusunda kurum kültürünü güçlendirmek amacıyla araştırma üniversitesi olma odağını da dikkate alarak; kurumsal öğrenmeyi güçlendirmek için çalışanların birbirleriyle bilgi, beceri ve deneyimlerini paylaşmalarına olanak veren mekanizmaları güçlendirmek üzere hedef ve stratejiler belirlediğini belirtmiştir. Bu süreçte, İdari Personel Performans Değerlendirme sistemi ile eğitim ihtiyaçları belirlenerek AKADEMİ-DE faaliyetlerinin artırılmış olduğu ve Belgenet kullanım eğitimi, ISO belgelendirme ve entegre yönetim sistemi eğitimleri gibi eğitimlerin verilmeye başlandığı ifade edilmiştir.

Akademik personel, idari personel ve öğrencilere memnuniyet anketleri yapılmıştır. Genel olarak

akademik personel anket sonuçlarının düzenli bir şekilde idari personel anket sonuçlarından daha düşük kaldığı gözlenmiştir. Yıllara göre öğrencilere yönelik yapılan anketlere katılım sayıları 2014 yılında 34.867, 2016 yılında 24.235, 2018 yılında 1.021, 2019 yılında 400, 2020 yılında 1.024 öğrenci olarak gerçekleşmiştir. Altyapı olanakları ve sunulan hizmetler, eğitim ve kariyer gelişimine yönelik hizmetler, kurumun öğrenciye yaklaşımı, öğrenci ile iletişim, öğrencinin kuruma karşı tutumu konularında, 2020 yılında diğer yıllara göre daha yüksek puan alındığı görülmüştür. İç paydaş görüşünün alınmasına yönelik kanıt olarak Fizik Bölümü öğrencilerinin ve akademik personelin görüşlerinin alındığını gösteren kanıtlar sunulmuştur. Öğrenci görüşlerinin alınması için 1. ve 2. sınıf öğrencilerine ve 3. ve 4. sınıf öğrencilerine ayrı ayrı anketler hazırlandığı belirtilmiştir. 1 ve 2. Sınıf öğrencileri için gerçekleştirilen ankete 23 kişi, 3 ve 4. Sınıf öğrencilerine yönelik ankete ise 6 öğrenci katılmıştır.

Dış paydaş görüşlerinin alınmasına yönelik örnek kanıtlar arasında Felsefe Bölümü ve Resim İş Programı için mezun öğrencilere yönelik yapılan memnuniyet anketi kanıtlarda sunulmuştur. Bilgisayar Mühendisliği Programı için yeni mezun bilgi/beceri/yetenekleri konusunda dış paydaşların yazılı görüşleri de kanıtlarda yer almaktadır. Bunlara ek olarak OGEB sisteminde yer alan geribildirimler de sunulmuştur. “OGEB Birimine denizcilik fakültesi öğrencilerinden gelen memnuniyet mesajları” başlıklı ek kanıtta öğrencilerin memnuniyet ve önerilerini sunabilmek için sistem üzerinden görüşlerini paylaştıkları görülmektedir. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde simülasyon eğitiminin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin memnuniyetleri geribildirimler arasında yer almaktadır. OGEB sisteminde idari birimlere, dekanlıklara ilişkin alınan geribildirimlerin konusu, mesaja verilen cevap ve mesajın sonuç bilgileri “OGEB Birimi Mesaj Örnekleri” başlıklı ek kanıtta sunulmuştur. 01 Ocak -31 Aralık 2020 tarihlerini kapsayan tüm bildirimler “DEU OGEB Birim İstatistikleri” başlıklı ek kanıtta sunulmuştur. 2020 yılı için diğer aylara kıyasla çok yüksek bir artışla en fazla eleştirinin Nisan ayında 344 eleştiri ile gerçekleştiği, gelen mesajların neredeyse tamamının Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi’ne gönderildiği görülmüştür. OGEB sisteminin yanı sıra “Hukuk fakültesi eposta örnekleri” başlıklı ek kanıtta eposta ile iletilen geribildirim örneği sunulmuştur.

Birim bazında dış paydaşlarla yapılan toplantı tutanaklarına ulaşılmaktadır, ancak paydaşların görüşlerine bağlı iyileştirmelerin sistematik olarak gerçekleştirildiğine yönelik bir kanıt ulaşılamamıştır. Kurumda dış paydaş olarak mezunlara yönelik mezun kart, mezunlar günü, mezun derneği ve mezun bilgi sistemi gibi uygulamaların başlatılmış ve bazı birimler düzeyinde bir izleme sisteminin yapılandırılmış olduğu görülmüştür. OGEB’in kuruluşu ve iç-dış tüm paydaşlara açık olması da önemli bir geribildirim alanı açmakla birlikte odak grup görüşmelerinde başta öğrenciler olmak üzere iç ve dış paydaşlarca fazla bilinmediği anlaşılmıştır. OGEB’in özellikle mezunlara yaygın duyurusunun yapılmasının mezunların iyileştirme önerilerini iletmelerini kolaylaştıracağı ve dolayısıyla PUKÖ katmanlarına katılımını destekleyeceği düşünülmektedir. Dolayısıyla kalite süreçlerine iç ve dış paydaşların sistematik katılımı gelişmeye açık yön olarak değerlendirilmiştir.

Özetle, paydaş katılımı konusunda başta akredite programlarda olmak üzere münferit iyi uygulamalar olmakla birlikte tanımlı süreçlere dayalı, kurum geneline yayılmış, sistematik iç ve dış paydaş katılımı uygulamaları izlenmemiştir. Anketlere katılım oranlarının çok düşük olduğu, uzun yıllardır var olduğu söylenen OGEB’in yaygın bilinmediği kanıtlarda ve saha ziyaretinde gözlenmiştir. Akreditasyon sürecinde Değerlendirme Takımının geribildirimleri üzerine Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü ile Kalite Topluluğu vasıtasıyla öğrencilere OGEB tanıtımına yönelik faaliyetlerin başlatılmış olduğu öğrenilmiştir.

İç ve dış paydaşların kalite güvencesi, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, yönetim ve uluslararasılaşma süreçlerine katılımı

Olgunluk Düzeyi: Kurumda kalite güvencesi, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı, yönetim sistemi ve uluslararasılaşma süreçlerinin PUKÖ katmanlarına paydaş katılımını sağlamak için planlamalar bulunmaktadır.

4. Uluslararasılaşma

Kurumun YÖK tarafından uluslararasılaşma stratejisi kapsamına alınmış bir üniversite olması önemli bir uluslararasılaşma potansiyelini yansıtmaktadır. ERASMUS ve diğer değişim programlarına katılım

yanında The State University of New York-Albany (SUNY-Albany) ve The School of Maritime, Main Marine Academy (UOLP) ile ortak programlar da uluslararasılaşma kapasitesini desteklemektedir. Uluslararasılaşmayla ilgili olarak yabancı uyruklu öğrenci sayısı (toplam 1.900 öğrenci), yabancı uyruklu öğretim elemanı sayısı (toplam 31 kişi), uluslararası yayınların tüm yayınlar içindeki oranı gibi konulardaki performans göstergelerinin yıllar içinde önemli artışlar gösterdiği görülmektedir, ancak özellikle uluslararası öğrenci oranı (yüzde 2,9) ve öğretim elemanı oranı (yüzde 0,97) ile uluslararası ortak/çift diploma programı, uluslararası ölçekli akademik faaliyet sayısı, endekslerde yer alan dergi sayısı gibi bazı göstergelerin değerlerinin yine de düşük kaldığı anlaşılmaktadır.

2021-2025 Dönemi Stratejik Planında “Eğitim ve Öğretimde Uluslararasılaşmanın Geliştirilmesi” stratejik hedef olarak belirlenmiştir. Üniversitenin uluslararasılaşma politikalarının Dış İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından yürütüldüğü belirtilmektedir. Ancak Koordinatörlük web sayfası ağırlıklı olarak değişim programlarına yöneliktir. Uluslararasılaşma stratejisi kapsamında her birimde Mevlâna, Farabi ve Erasmus koordinatörleri belirlenmiş, web sitesinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

2016-2020 Dönemi Stratejik Planında “uluslararası üniversitelerle anlaşmalar, çift diploma ve uluslararasılaşma kapasitesi” güçlü yön olarak vurgulanmıştır. Ancak Uluslararasılaşma Stratejisi kapsamındaki üniversitelerden birisi olmasına rağmen Kurumdaki yabancı uyruklu öğrenci ve öğretim elemanı oranının düşük olması gelişmeye açık yön olarak dikkat çekmektedir. Bununla birlikte yabancı dildeki eğitim programlarının sayıca azlığı da gelişmeye açık yön olarak belirlenmiştir. Stratejik Plandaki Hedef Kartı 2.1.’de belirtildiği üzere öğrencilerin, akademik ve idari personelin yabancı dil becerileri ile ilgili yetersizlikler zayıf bir yön olarak tespit edilmesine rağmen iyileştirmeye yönelik eylem planlarının olmaması konunun gelişmeye açık yön olarak devam ettiğini göstermektedir. Ayrıca “Uluslararasılaşma belgeleri (kalite).pdf” ek kanıtında iç ve dış paydaş görüşlerine göre yapılan iyileştirmelerle ilgili bir işlemin bulunmadığı belirtilmiştir.

Akademik personele yönelik olarak 2020 yılında gerçekleştirilen memnuniyet anketlerinde “*Kongre, seminer, vb. toplantılara katılım desteği yeterlidir*” sorusunun memnuniyet düzeyi ortalaması 2,5/5’tir. “*Araştırma-inceleme yapmak amacıyla sağlanan yurtiçi/yurtdışı hareketlilik olanakları yeterlidir*” sorusunun memnuniyet düzeyinin ortalaması ise 2,7/5’tir. Akademik Personel Memnuniyet Anketi’nde uluslararasılaşma çabaları kısmen izlenmekte olsa da öğrenci memnuniyet anketlerinde izleme mevcut değildir; uluslararasılaşma hedefleri doğrultusunda üniversitenin performansının izlenerek değerlendirilmesine ve iyileştirilmesine yönelik bir uygulama da görülmemiştir. Bu doğrultuda üniversitenin gerek kurum olarak ve gerekse İzmir Üniversiteler Platformu üzerinden İzmir bölgesinde uluslararası öğrenci sayısının artırılması, uluslararası araştırma işbirliğinin geliştirilmesi ve uluslararası araştırmacı dolaşımının sürekliliğinin sağlanması gibi konularda eylem planlarını tasarlaması önerilebilir. Yerinde ziyaret kapsamında ilgili rektör yardımcısı ve ekibi tarafından uzaktan eğitim altyapısını bir avantaja çevirecek uluslararasılaşma çabasının başlatıldığı memnuniyetle gözlenmiştir.

Uluslararasılaşma politikası

Olgunluk Düzeyi: Kurumun uluslararasılaşma uygulamaları ilgili birimlere yayılmış, benimsenmiş ve kalite politikasıyla uyumludur.

Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma tamamlanmış olup; şeffaf, kapsayıcı ve katılımcı biçimde işlemektedir.

Uluslararasılaşma kaynakları

Olgunluk Düzeyi: Kurumun uluslararasılaşma kaynakları birimler arası denge gözetilerek yönetilmektedir.

Uluslararasılaşma performansı

Olgunluk Düzeyi: Kurumun geneline yayılmış uluslararasılaşma faaliyetleri bulunmaktadır.

B. EĞİTİM ve ÖĞRETİM

1. Programların Tasarımı ve Onayı

Dokuz Eylül Üniversitesinde eğitim programlarının tasarımı ve onaylanma süreci ilgili mevzuat, Üniversitenin eğitim öğretim yönetmelikleri ve kurum içi tanımlanmış prosedür ve süreçlere uygun bir akış içerisinde ilgili kurulların kararları ile sürdürülmekte olup bu iş akışından sorumlu/yetkili kişiler ana bilim dalı / program başkanı olmaktadır.

Üniversitenin, 2016-2020 Dönemi Stratejik Planında olduğu gibi, 2021-2025 Dönemi Stratejik Planında da 2. *Stratejik Amaç: Eğitim-Öğretim Kalitesinin Geliştirilmesi* olarak belirlenmiş olup 2.2. *Hedefi: Eğitim öğretim programlarının niteliğinin geliştirilmesi* şeklinde tanımlanmıştır. Bu hedefin altında 15 alt ölçüt yer almaktadır. Bu alt ölçütlerden bu başlığa ilişkin olarak belirtilen ölçütte 2.2.1 *Eğitim programlarının akreditasyonunu sağlamak* şeklinde akreditasyona önem verilmesi vurgulanmış ve bu bağlamda akredite olan program sayısı artırılmıştır: 2015'te 14 olan program sayısı 2020'ye 16 programa yükselmiştir. Akreditasyon almış programlarda program tasarımı çalışmalarının iç ve dış paydaş görüşü alınarak sistemli şekilde yürütüldüğü görülmektedir. Örneğin; Tıp Fakültesi'nde Dış Danışma Kurulu, Öğrenci Geri Bildirim Toplantıları, Öğrenci Ders Değerlendirme ve Memnuniyet Anketleri ile Öğretim Elemanı Memnuniyet Anketleri vb. düzenli alınmakta ve değerlendirilerek iyileştirmeler yapılmaktadır. Ancak Kurumun 2021-2026 Dönemi Stratejik Planında bu hedefin önceki dönemde gerçekleştirilme oranı yüzde 66,65 olarak belirtilmiş ve ulusal ve uluslararası akreditasyonu olan program sayısının artırılması hedefi tekrar vurgulanmıştır.

Üniversitede, Program Öz Değerlendirme Raporu Hazırlama Kılavuzu hazırlanarak, akredite olmayan programların öz ve akran değerlendirmelerinin 2021 yılı içinde yapılması planlanmıştır. Yerinde ziyarette 160 programdan değerlendirme kapsamına alınan 80 programın raporlarının tamamlandığı bilgisi edinilmiştir. Bu program değerlendirme sürecinin kurumsal akreditasyon başvurusu döneminde yapılması ve yeni bir uygulama olması nedeniyle paydaşlarla değerlendirme ve iyileştirmeye yönelik bir kanıtla rastlanmamıştır. Kurum tarafından, program öz değerlendirme sürecinde yer alan programlarda 120 adet PUKÖ döngüsü başlatılmış, 2022 Yılı'nın sonuna kadar iyileştirmeleri yapmak üzere süre verilmiş ve eşik değeri geçemeyen programlara da PUKÖ çevrimini başlatmaları yönünde bilgilendirme yazısı gönderilmiş olduğu belirtilmiştir.

2020 Yılı KİDR'inde Üniversitenin 17 fakültesinde yürütülen 114 lisans programına ait bilgi paketlerinin hazırlandığı, akredite olan programlarda program güncellemelerinin öğrencilerden alınan ders değerlendirme anketleri, akademik personelin geri bildirimini ile kurullarda yapıldığı ve Senato'da onaylandığı belirtilmiştir. Kanıtlar incelendiğinde öğrenci ve öğretim elemanı geri bildirimlerinin sınırlı düzeyde alındığı ve katılımın düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca 2020 Yılı KİDR'inde ve Kurumun sunduğu "İyileştirmeler ve İyileştirmeye Açık Alanlar" başlıklı ek kanıtta eğitim-öğretim başlığına ilişkin iyileştirmeye açık yön olarak "Program tasarımı, güncelleme süreçlerine dış paydaş katılımının artırılması" konusuna değinilmesi, bu konuda istenen düzeyde gelişmenin olmadığını göstermektedir. Kurum tarafından 2021 yılında program öz değerlendirme sürecine katılan programlarda dış paydaş katılımı konusunda önemli ilerleme kaydedilmiş olduğu ve 2022 yılında yapılacak olan program öz değerlendirme çalışmaları ile dış paydaş katılımının yaygınlaşmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Ders bilgi paketi güncellemelerinin yılda iki kez güz ve bahar dönemi başlangıcından önce yapıldığı belirtilmiştir. Program yeterlilikleri- temel alan yeterlilikleri ve TYYC ilişki matrisleri hazırlanmış ve ilan edilmiş bulunmaktadır.

Programların tasarımı ve güncellemelerinde akredite olan programlarda dış paydaşların görüşlerinin alınmasında; danışma kurulları, mezunlar, işveren, meslek kuruluşlarına uygulanan anketler, toplantılar ve yüz yüze görüşmeler vb. uygulamalar mevcuttur. Buna karşın, kurum genelinde sistemli ve periyodik bir bilgi toplama sisteminin olmaması, bazı birimlerde bunların yeni başlatılması ve geri bildirimlerin program tasarımına yeterince yansıtılmaması, ayrıca konunun Kurum tarafından iyileşmeye açık alan olarak değerlendirilmesi, program tasarımı ve onay süreçlerinin kurum geneline yansıyan düzeyde paydaşlarla birlikte değerlendirilip, gerekli iyileştirmelerin yapılmadığı kanaatini pekiştirmiştir.

Program ders dağılımına ilişkin ilke, kural ve yöntemler tanımlı olup öğretim programında zorunlu-seçmeli ders dağılımı ve dengesi gözetilmektedir. Programlarda seçmeli ders oranı belirtilmemiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliği incelendiğinde de zorunlu-seçmeli ders dağılım oranına ilişkin bir bilgiye rastlanmamıştır. Ders sayısı ve haftalık ders saatinin öğrencinin akademik olmayan etkinliklere zaman ayıracak şekilde düzenlendiği belirtilmiştir, bu kapsamda geliştirilen ders bilgi paketleri uygun şekilde düzenlenerek kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

2020 Yılı KİDR'inde gösterilen kanıtlarda; ders bilgi paketleri verilerek, burada gösterilen zorunlu/seçmeli dersler ve kurallar açıklanmıştır. Bologna EşGüdüm Komisyonu (BEK) oluşturulmasına yönelik Senato kararı, çalışma ilkeleri ve 2020 Yılı eylem planı belirtilmiştir. İzleme ve iyileştirmeye ilişkin kanıt olarak, program öz değerlendirme hazırlama kılavuzu gösterilmiş ve program öz değerlendirme ve akran değerlendirme raporları örneği verilmiştir. Ayrıca, 2020 Yılı KİDR'inde öğrencilerin seçmeli ders almasına yönelik geniş uygulamaların olduğu, 2019 yılında oluşturulan Üniversite Seçmeli Ders Havuzunun 74 seçmeli dersi içerdiği ve 2020 yılında uygulanacağı belirtilerek, girişimcilik dersini alan öğrenci sayısında başarılı olduğu vurgulanmıştır. Bu bağlamda Üniversitenin ders bilgi paketlerinin kapsamlı şekilde oluşturulduğu, Üniversitenin seçmeli ders havuzunun oldukça zengin olduğu ve öğrencilerin farklı programlardan ilgilerine göre dersler seçebildikleri ancak akademik birimlerin farklı kampüslere dağılmış olması ve ulaşım süreleri nedeniyle sınırlılıkların yaşandığı belirlenmiştir. Programlarda ders dağılım dengesine ilişkin iç paydaş olarak öğretim elemanlarından ve öğrencilerden görüş alındığı, meslek yüksekokulunda sektör görüşlerine göre ders eklendiğinin belirlenmesine karşın, programların genelinde dış paydaş görüşlerinin alınıp izlendiğine ve iyileştirildiğine ilişkin kanıtlara rastlanmamış ve paydaş katılımı ile iyileştirmelerin akredite programlar dışında Kurum genelinde yaygın olmadığı değerlendirilmiştir. Ayrıca yerinde ziyarette yürütülen öğrenci görüşmelerinde de seçmeli ders havuzundan yeterince yararlandığına ilişkin bir kanaat oluşmamıştır.

Derslerin öğrenme kazanımları tanımlanmış ve program çıktıları ile ders kazanımlarının eşleştirmesi yapılmıştır. Kazanımlar, bilişsel duyuşsal ve devinimsel düzeye göre tanımlanmıştır. Ders bilgi paketlerinde; program yeterlilikleri, temel alan yeterlilikleri ve TYYÇ ile ilişkileri gösterilmiş olup bu bilgilere birçok bilgi tabanından (öğrenci bilgi paketi, program tanımı vb.) ulaşılabilmektedir. Ders bilgi paketi güncellemelerinin yılda iki kez güz ve bahar dönemi başlangıcından önce yapıldığı vurgulanmıştır. Ancak alana özgü olmayan öğrenme kazanımlarının nasıl irdeleneceğine ilişkin yöntem ve süreçler ayrıntılı belirtilmemiştir. Ayrıca 2020 Yılı KİDR'inde ve kurumsal akreditasyon sürecinde sunulan ek kanıtta ("İyileştirmeler ve İyileştirmeye Açık Alanlar" başlıklı doküman) ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumunun izlenmesi ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaların programlarda yaygınlaştırılması iyileştirmeye açık alan olarak belirtilmiştir. Bunun yanında Uluslararasılaşma Stratejisi kapsamında ve Araştırma Üniversitesi olan kurumun program çıktılarının bu misyonlara, stratejik hedeflere ve eğitim amaçlarına uyumuna ve ilişkisine yönelik bir bilgi ve belgeye de ulaşılamamıştır.

Mezunların bu çıktıları/öğrenim kazanımlarını ne düzeyde edindiğine ilişkin bir değerlendirmenin yapıldığını gösteren bir kanıt ve görüşmelerde de mezunların program yeterliliğine ulaşma durumunu belirlemeye yönelik uygulamanın olduğuna ilişkin bir bilgiye ulaşılamamıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesinde derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) ders bilgi paketlerinde yer almakta ve web sayfasında paylaşılmaktadır. Öğrenci iş yükü kredileri dersin sorumlu öğretim üyeleri tarafından hesaplanmaktadır. Öğrencilerin uygulama ve staj gibi öğrenme fırsatları bulunmakta, bunlar kredi ve öğrenci iş yükü olarak değerlendirilmektedir.

Üniversitenin 2019 Yılı KİDR'inde öğrenci iş yükü uygulamasının, kurumsal amaçlar doğrultusunda ve sürdürülebilir şekilde kurumun tamamında benimsendiği belirtilmiş, ayrıca 2013 Yılında AKTS etiketi alma hakkı edinildiği, diploma eki ve diğer belgelerin düzenlenmesine ilişkin yönerge, ders bilgi paketleri, AKTS iş yükü hesaplamaya ilişkin yönerge, muafiyet ve intibak yönergelerinin oluşturulduğu görülmüştür. Ancak 2020 Yılı KİDR'inde "Öğrenci iş yükünün belirlenmesinde öğrencilerin katılımının sağlanması" iyileştirmeye açık alan olarak belirtilmiştir. Kurumda akredite olan programlar dışında tüm programlar genelinde sistematik olarak iç ve dış paydaş görüşleri alınarak gerçekçi öğrenci iş yükünün izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin çalışmalara rastlanmamıştır.

Kurumda ölçme ve değerlendirme sistemine ilişkin ana ilke ve kurallar yönetmelik ve yönergelerle tanımlanmıştır. Öğrenme kazanımı, öğretim programı, eğitimin verilme biçimi (örgün, uzaktan, karma), öğretim yöntemi ve ölçme-değerlendirme arasında uyum sağlanmaya çalışıldığı belirtilmekle birlikte,

2020 Yılı KİDR'inde "Ölçme ve değerlendirme süreçlerinin kazanımlarla ilişkilendirilecek şekilde tasarlanması" iyileştirmeye açık alan olarak gösterilmiştir. Kurumun sunduğu "İyileştirmeler ve İyileştirmeye Açık Alanlar" başlıklı ek kanıtta da bu konu halen gelişmeye açık olarak yer almaktadır. Dersler için başarıyı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, Öğrenci Bilgi Sistemi ile Uzaktan/ Karma Eğitim Yönergesinde net olarak belirtilmiş ve öğrenciler ile paylaşılmıştır. Öğrencilerin özelliklerine ve öğrenme düzeylerine göre (engelli öğrenciler gibi) farklı ölçme yöntem ve teknikleri uygulanmaktadır. Sınav uygulama ve güvenliğine (örgün/dezavantajlı gruplara) yönelik mekanizmalar bulunmaktadır.

2020-2021 Akademik Yılı Güz Döneminde Senato'da Uzaktan Öğretim Yoluyla Yapılacak Derslere İlişkin Esaslar konusunda kararlar alınmış, uzaktan eğitimde ders, bölüm ve akademik danışman memnuniyetini ölçmek üzere anket formları geliştirilmiş ve ders değerlendirme araçları olarak ödev, sunum, proje gibi çeşitli değerlendirme yöntemlerinin kullanılması görüşü benimsenmiştir.

Kurumda ölçme değerlendirme süreçlerine yönelik öğrenci-öğretim elemanı geri bildirim alınmasına yönelik çalışmaların yürütüldüğü belirtilmiştir.

Programların tasarımı ve onayı

Olgunluk Düzeyi: Tanımlı süreçler doğrultusunda; Kurumun genelinde, tasarımı ve onayı gerçekleşen programlar, programların amaç ve öğrenme çıktılarına uygun olarak yürütülmektedir.

Programın ders dağılım dengesi

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde ders bilgi paketleri, tanımlı süreçler doğrultusunda hazırlanmış ve ilan edilmiştir.

Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu

Olgunluk Düzeyi: Ders kazanımları programların genelinde program çıktılarıyla uyumlandırılmıştır ve ders bilgi paketleri ile paylaşılmaktadır.

Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı

Olgunluk Düzeyi: Dersler öğrenci iş yüküne uygun olarak tasarlanmış, ilan edilmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Ölçme ve değerlendirme sistemi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde bu ilke ve kurallara uygun ölçme ve değerlendirme uygulamaları yürütülmektedir.

2. Öğrenci Kabulü ve Gelişimi

Dokuz Eylül Üniversitesinde lisans bölümlerine öğrenci kabulleri Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi sınav sonuçlarına göre gerçekleştirilmektedir. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, özel öğrenci kabulü, lisansüstü öğrenci kabulü ve çift dal- yan dal öğrenci kabulüne ilişkin ilke ve kurallar tanımlanmış ve herkesin erişilebileceği bir şekilde ilan edilmiştir. Bu ilke kurallar birbirleriyle tutarlı olup iş ve işlemler bu yasal çerçeveler doğrultusunda şeffaf bir şekilde yürütülmektedir.

Üniversitede yurt dışından ve yurt içinden yatay geçişlerde başvurular arasından daha nitelikli olan öğrencilerin seçimi için iyileştirme yapılmıştır. Bu kapsamda Yatay Geçiş Yönergesinin 15. Maddesine göre '*genel not ortalamasının %50'sine ilaveten birimler tarafından uygulanan sınav sonucunun da %50'sinin eklenmesi sureti ile belirlenen puana göre en yüksek puandan başlamak üzere kontenjan dâhilinde yerleştirilme yapılması*' kararlaştırılmıştır.

Kurumda uluslararası öğrenci kabulüne ilişkin mekanizmalar Yurtdışından Öğrenci Kabul Yönergesi kapsamında yürütülmektedir. Uluslararası öğrenci kabulüne ilişkin başvuru, kabul ve kayıt süreçleri için ilgililere özel bir web adresi kullanıma sunulmuştur. Yabancı öğrenci kontenjanlarının fazlalığı dikkat

çekmektedir. Daha nitelikli uluslararası öğrenci kabulü için sınav çeşitliliğinde arttırmaya gidilmiş ve uluslararası strateji belgesiyle yurtdışından öğrenci kabulünde iyileştirme ve gelişme güvence altına alınmıştır.

Önceki 'formal' öğrenmenin tanınması 24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve Dokuz Eylül Üniversitesi Muafiyet ve İntibak Yönergesi hükümlerince gerçekleştirilmektedir. Dokuz Eylül Üniversitesi Muafiyet ve İntibak Yönergesi 7.Maddesinde göre önceki öğrenmenin tanınmasında öğrenci iş yükü temelli krediler esas alınmaktadır.

Önceki non-formal öğrenmenin tanınması 2019 Kurumsal İzleme Raporunda ve önceki kalite dokümanlarında gelişmeye açık yön olarak tanımlanmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesinde kurum geneline yaygın olarak öğrencilerin önceden edinmiş olduğu bilgisayar ve dil becerileri gibi kazanımlarının tanınması için muafiyet sınavları uygulanmaktadır. Muafiyet sınavları dışında lisansüstü öğrenci kabullerinde de kuruma özgü yabancı dil sınavı uygulaması hayata geçirilmiştir. Ancak önceki non-formal öğrenmenin tanınmasının bilgisayar ve dil becerileri ile sınırlı kaldığı görülmektedir. Yükseköğretimin mekandan bağımsızlaşması, istihdam kuruluşlarının ihtiyaçlarına cevap veren mezunlar üretme baskısının artması ve mikro-yeterlilikler konusunun gündeme yerleşmesi sebebiyle bu konuda çevik yapılanmalar ve düzenlemeler geliştirilmesi önerilmektedir. Nitekim yaşam boyu ve ulusötesi öğrenme ve kariyer planlama ile hareketliliği destekleyen Europass uygulaması da bu konuda bir araç olarak değerlendirilebilir.

Yurtdışı öğrenci hareketliliğinde öğrencilerin kredi ve yıl kaybının önlenmesi Erasmus Programı Öğrenci Hareketliliği Yönergesi 8. Maddesinde sağlanmasına karşın, hareketlilik programlarından yararlanan öğrencilerin yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarında öğrenim gördükleri dönemde çok sınırlı sayıda ders almaları dikkat çekicidir. Öğrencilerin sınırlı sayıda ders almasının kendi tercihleri mi, yoksa kurumun ders intibakı ve tanınması konusundaki yaklaşımının bir sonucu mu olduğu tam anlaşılamamıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesi yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma süreçleri, Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergeye göre düzenlenmektedir. İlgili fakülteler, yüksekokul ve enstitülerin Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönergelerinde mezuniyet koşulları, yeterliliklerin onayı, mezuniyet karar süreçleri açık, anlaşılır, kapsamlı ve tutarlı şekilde tanımlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Yüksek Onur Öğrencisi, Onur Öğrencisi gibi dereceler tanımlanmıştır ve mevzuat hükümlerince bu derecelerin sertifikalandırılması gerçekleştirilmektedir.

Üniversite standart uygulamaların dışında 2012 yılından bu yana Uluslararası Diploma Eki Etiketini (ECTS Diploma Supplement Label) almaya hak kazanmıştır ve üzerinde Avrupa Komisyonu onaylı Europass logolu diploma ekleri tüm mezunlara sağlanmaktadır. Ayrıca diploma ekinin tanınma süreçlerini nasıl kolaylaştırdığına ilişkin bilgileri içeren bir web sitesi de paydaşların kullanımına sunulmuştur.

Kurumun güçlü bir yönü olarak, Sağlık Bilimleri Enstitüsü ORPHEUS (Organisation for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in the European System) etiketini 2015 yılında almıştır ve doktora programı diplomaları için uygulamaktadır. Saha ziyaretinde, bu konuda öğrenci memnuniyetinin iyi düzeyde olduğu gözlenmiştir.

Çok yeni bir gelişme olarak 11 lisans programının diplomaları Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) logolarını almaya hak kazanmıştır. Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma süreçlerinde, standart uygulamaların dışında sunulan kuruma özgü bu olanaklara ilişkin farkındalığın oluştuğu izlenmiştir.

Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin süreçler izlenmekte, iyileştirilmekte ve güncellemeler ilan edilmektedir.

Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma

Olgunluk Düzeyi: Uygulamalar izlenmekte ve tanımlı süreçler iyileştirilmektedir.

3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Dokuz Eylül Üniversitesindeki programların ders paketleri detaylı bir şekilde hazırlanmış, derslerde kullanılan öğrenci merkezli öğretim yöntem ve teknikleri ayrıntılı şekilde tanımlanmıştır. Ders paketlerinde tanımlı olan ve öğrenciyi aktif hale getiren etkileşimli öğretim tekniklerinin (öğrenci merkezli öğrenme, uygulama, proje, sunum, ters-yüz öğrenme, derin öğrenme, yetkinlik temelli öğrenme yöntemleri) öğretim üyeleri tarafından kullanıldığına ilişkin olarak ders değerlendirme anketleri kanıt gösterilebilir. Yine aynı ders değerlendirme anketlerinde derslerde öğrenci merkezli öğretim yöntemleri kullanılıp kullanılmadığına ilişkin program bazında izleme yapılmaktadır. Bu izlemelerin sonucu olarak iyileştirmeler gerçekleştirilmiş ve Senato kararı ile öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesi, ters yüz öğrenme uygulamaların kullanılması, öğrenci etkileşiminin artırılması, günlük çalışma saati dışında da öğrencilerle iletişimin kurulması yönünde yapılacak iyileştirmeler güvence altına alınmıştır.

Uzaktan eğitim süreci ile öğrenci merkezli öğretim farkındalığı artmış ve bu konuda birçok önlem alınmıştır. Alınan bir dizi Senato kararı ile uygulamalı eğitimlerin uzaktan öğretim yoluyla, simülasyon eğitimi, proje, vaka analizi vb. öğrenci merkezli etkinliklerle tamamlanmasının önü açılmış, öğrencilerin derse ilgilerini artırmak ve öğrenmeyi kolaylaştırmak amacıyla canlı derslerin sunum, ekran paylaşımı, çoklu ortam öğeleri ile desteklenmesine; öğretim elemanlarının, ders notu ya da sunusunun yanı sıra ders videosu, ses kayıtları, örnek okuma metinleri, etkileşimli materyaller gibi içeriklere ve tartışma, paylaşım, ödev ve proje gibi etkinliklere yer vermelerine destek sağlanmıştır. Bu bağlamda önceden ders materyallerinin sisteme yüklenerek öğrencinin kullanımına açılması ve sınıf içi eğitim sürelerinin daha etkin kullanımına dayalı “ters yüz” uygulama benzeri çevrimiçi destekli yöntemlerle hem öğrencilerin derse hazırlanması hem de eş zamanlı çevrim içi dersler için zamanın etkin kullanılmasının sağlanması desteklenmiştir.

Gerek kurum içi geliştirilen çevrim içi ders platformu yazılımlarıyla gerekse kurum dışı elde edilen çeşitli platform yazılımlarıyla uygulamalı derslerde de uzaktan öğretim olanakları iyileştirilmiştir. Platformlardaki ders içerikleri sürekli bir artış göstermiştir. Ayrıca platformların kullanımına ve kullanıcılarına ilişkin sayısal veriler Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (DEUZEM) tarafından anlık izlenebilmektedir.

Üniversitenin COVID-19 salgını sonrasında da etkin bir uzaktan eğitim veren kurum olma ve uzaktan eğitim programları açma misyonunun stratejik planda net bir şekilde ortaya konulmuş olmasının bir sonucu olarak, DEUZEM tarafından birçok iyileştirme yaşama geçirilmiş ve akademik personelin uzaktan öğretim konusunda bilgilenmesi için çok çeşitli konularda eğitimcilerin eğitimi uygulanmıştır.

DEUZEM tarafından teknik destek sürekli olarak sunulmuş, uzaktan eğitime ilişkin kılavuz, rehber, rapor ve kitapçıklar erişime açılmıştır.

2020-2021 Eğitim-Öğretim Döneminde, Dokuz Eylül Üniversitesi YÖKAK Uzaktan Eğitim Ek Raporunda sonuçları sunulan Uzaktan Eğitim Değerlendirme Anketleri öğrencilere ve akademik personele uygulanmış, anket sonuçları analiz edilerek beş adet iyileştirmeye açık alan belirlenmiştir. Bu alanlarla ilgili olarak alınan önlemler; devam zorunluluğu getirilmesi, öğrencilerin ve öğretim üyelerinin dijital becerilerinin desteklenmesi, hibrit eğitim modeli rehberi geliştirilmesi, eğitimcilerin eğitimi uygulanması, birimler tarafından çevrimiçi ders kalitesi değerlendirme formunun uygulanmasının sağlanması olarak özetlenebilir. Yerinde ziyaret kapsamında bu önlemlerin önemli bir kısmının hayata geçirildiği gözlenmiştir.

Saha ziyaretinde öğrenci merkezli öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin akran öğrenmesi, probleme dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme, yaygın öğrenme gibi öğrenciyi merkeze alan örneklerle karşılaşmış ve bu örneklerin tüm kurum genelinde daha fazla yaygınlaştırılmaya çalışıldığı gözlenmiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesi ders paketlerindeki ölçme ve değerlendirme yöntemleri incelendiğinde ara sınav ve dönem sonu sınavı gibi yazılı sınavların dışında, öğrenci merkezli yöntemlerin kullanıldığı çoklu sınav olanaklarına yer verildiği görülmüştür. Ölçme ve değerlendirme süreçleri, çeşitli programlarda süreç odaklı (formatif), ödev, proje, portfolyo gibi değerlendirme yöntemlerinin kullanılması şeklinde tanımlıdır. Programlardan verilen örnekler incelendiğinde; bilgisayar

mühendisliği bölümünde öğrencilerden 2,3 veya 4 kişilik gruplar halinde her bir ders için üç, toplamda altı adet projeyi baştan sona tasarlayıp, çalıştırıp sunması beklenmektedir. Psikoloji Bölümünde haftalık ödevler, kısa sınavlar ya da tartışma oturumları ile öğrenci odaklı değerlendirme uygulamalarına yer verildiği, Sosyoloji Bölümünde öğrencilerin saha araştırmaları gerçekleştirdikleri belirtilmiştir. Tıp Fakültesinde, probleme dayalı öğrenme modeli benimsenmiştir; bu kapsamda vaka/olgu sunumları, pratik sınavlar, staj sözlüleri gibi öğrencinin kendini ifade etmesini sağlayan ölçme değerlendirme yöntemleri sürdürülmektedir. İşletme Fakültesinde girişimcilik ve kariyer ile ilgili derslerde deneyimsel öğrenme yöntemleri üzerinde durulmuş, dönem projeleri ve sunumlar ile ölçme ve değerlendirmelerin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Uzaktan eğitim sürecinde, öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirmenin gerçekleştirilmesi için DEUZEM tarafından eğitimcilerin eğitimi uygulanmıştır. Uzaktan eğitim sürecine ilk geçildiğinde Senato kararı ile çevrim içi sınavlara ek olarak ödev, proje gibi ölçme değerlendirme yöntemleri kullanılması ve ödevlere geribildirimde bulunulması kararlaştırılmıştır. DEUZEM’de öğrencilere açılan ödev sayısının 23.944, teslim edilen ödev sayısının 588.501 ve oluşturulan materyal sayısının 1.757.328 olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Üniversitede öğrenci geri bildirimlerinin sistematik olarak toplanmasına yönelik bir sistem olmasına karşın bu sisteme katılım oranının ve niteliğinin geliştirilmesine gereksinim vardır, bu geri bildirimlerin ışığında yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına ilişkin öğretim üyeleriyle paylaşımlar gerçekleştirilmesi öğrenci merkezli yaklaşımın kurum genelinde içselleştirilmesine katkı sunacaktır.

Dokuz Eylül Üniversitesinde öğrenci görüşü birden çok yöntemle alınmaktadır. Üniversite genelinde her akademik yıl sonu genel memnuniyet anketi uygulanmaktadır. Genel memnuniyet anketine katılım düşük düzeyde olmakla birlikte, katılımı arttırmak amacıyla ankete katılımın zorunlu hale getirilmesi ve anketi doldurmadan öğrenci bilgi sistemine giriş yapılamaması gibi seçenekler denenmiştir. Ancak bu yöntemin anket kalitesini olumsuz etkilediği deneyimlenmiş ve uzaktan eğitim sistemiyle bütünleştirilmiş pop-up pencere şeklinde anket doldurulabilen bir sisteme geçilerek katılım artırılmıştır. Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı, sunduğu hizmetleri ilgilendiren anket sorularının sonuçlarına ilişkin, yurt olanakları, spor olanakları, İnternet erişim olanakları, öğrenci topluluk olanaklarına ilişkin iyileştirmeler gerçekleştirmiştir.

Öğrenci geri bildirimleri dönem sonlarında ders değerlendirme anketleriyle ve programlarda uygulanan anketlerle de alınmaktadır. Bu anketlerde genel memnuniyet anketlerinden farklı olarak ders, dersin öğretim elemanı, diploma programı, dersin sunumuna yönelik geri bildirimler alınmaktadır. İlgili geri bildirimlere dersi veren öğretim üyesi kendi ekranından ulaşabilmektedir.

Program düzeyinde alınan öğrenci geri bildirimleri program öz değerlendirme raporlarında sunulmaktadır. Programlarda yaygın olarak öğrenci temsilcileri bulunmaktadır. Öğrenci temsilcileri sosyal medya grupları aracılığıyla anlık olarak toplanmakta ve birim yetkililerine görüşlerini bildirmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde uzaktan eğitim memnuniyet anketi uygulanmış, gelişmeye açık alanlar belirlenmiştir.

Öğrenci geri bildirimlerine ilişkin olarak talep halinde iletişim kanallarının sürekli açık olması dikkat çekmekle birlikte, öğrenci geri bildirimlerini sistematik olarak ve çeşitli araçlarla alınmasının gelişmeye açık yön olduğu kanaatine varılmıştır. Öğrenci anketlerinin yaygınlaştırılması, öğrencilerin anketlere katılım motivasyonunun artırılması ve sonuçların iyileştirmelerde kullanılması gelişmeye açık yön olarak değerlendirilmiştir.

Üniversitede OGEB sistemiyle tüm paydaşların talep, dilek, şikâyet, öneri ve teşekkür bildirimini yapabilmesine olanak sağlanmış olmasına karşın, OGEB sisteminin varlığından Kurum geneline yaygın bir biçimde haberdar olunmadığı anlaşılmıştır. Karar alma mekanizmalarına ve kalite güvencesi faaliyetlerine öğrenci katılımı sınırlıyken 2022 yılında yapılan seçimlerle öğrenci konseyi, senato öğrenci üye temsilcisi, kalite komisyonu öğrenci temsilcilerinin belirlenmesi sağlanmış, öğrenci temsiliyetini ve katılımı artıracak bir yapı kurulmuştur. Kısa zaman önce yapılan bu iyileştirmelerin sonuçlarının izlenmesi ve öğrenci katılımının aktif tutulması Kurumu bu ölçüt bazında daha iyi bir uygunluk seviyesine ulaştırabilecektir.

Üniversitede akademik danışmanlık hizmetleri Akademik Danışmanlık Yönergesi hükümlerince yürütülmektedir. Danışman öğretim üyelerinin haftalık ders programlarında akademik danışmanlık

saatlerine yer verilmiştir. Öğrenciler, akademik danışmanlarına oluşturulan dijital sistem de dahil birçok kanaldan ulaşabilmektedir.

Akademik Danışmanlık Yönergesi 7. Maddesinde “*Bölüm/ana bilim dalı/ana sanat dalı/program başkanları, akademik danışmanlarla her yarıyıl sonunda toplantılar yaparak, akademik danışmanların karşılaştıkları sorunların çözümüne ve danışmanlık sisteminin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapar.*” hükmü danışmanlık hizmetlerinde izleme ve iyileştirmeyi güvence altına almaktadır. İncelenen kanıtlarda akademik danışmanlık hizmeti veren öğretim üyelerinin birim yönetimlerine sunduğu raporlar yer almaktadır. Buca Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi ve Sosyoloji Bölümünde öğrencilerin akademik danışmanlık hizmetine dair memnuniyetini ölçen anketler uygulanmıştır. Akademik danışmanlık hizmetine ilişkin tüm bu değerlendirmelerin kurum geneline yaygın bir şekilde iyileştirme süreçlerine yansımadağı anlaşılmıştır. Nitekim meslek yüksekokullarında öğretim üyesi başına 150 dolayında danışan öğrenci düşmesi bu hizmetlerin kurum geneline yaygın şekilde izlenip önlem alınmadığını göstermektedir. Ayrıca kurumda, Mühendislik Fakültesinde ve bazı uygulamalı ön lisans programlarında pilot olarak endüstri veya sanayi danışmanı uygulaması yürütüldüğü belirtilmiş olsa da saha ziyaretindeki görüşmelerde bunu doğrulayan bir bulguya rastlanılmamıştır.

Öğretim yöntem ve teknikleri

Olgunluk Düzeyi: Öğrenci merkezli uygulamalar izlenmekte ve ilgili iç paydaşların katılımıyla iyileştirilmektedir.

Ölçme ve değerlendirme

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde öğrenci merkezli ve çeşitlendirilmiş ölçme ve değerlendirme uygulamaları bulunmaktadır.

Öğrenci geri bildirimleri

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde öğrenci geri bildirimleri (her yarıyıl ya da her akademik yıl sonunda) alınmaktadır.

Akademik danışmanlık

Olgunluk Düzeyi: Kurumda akademik danışmanlık ilke ve kurallar dahilinde yürütülmektedir.

4. Öğretim Elemanları

Dokuz Eylül Üniversitesi 2021 Yılı İdare Faaliyet Raporu verilerine göre kurumda 721 profesör, 362 doçent, 493 doktor öğretim üyesi, 632 öğretim görevlisi ve 996 araştırma görevlisi olmak üzere toplam 3.204 öğretim elemanı ve 31 yabancı uyruklu akademik personel bulunmaktadır. Son yıllarda öğretim elemanı kadro unvan dağılımında önemli değişim olmamıştır. Kurumda öğretim elemanı atama, yükseltme ve görevlendirme süreç ve kriterleri belirlenmiştir ve ilgili kanun, yönetmelik ve yönergelerde belirtilen hükümlere göre kamuoyuna açık olarak yürütülmektedir. 2020 Yılında güncellenen öğretim üyeliği kadrolarına yükseltme-atama ilkeleri ve uygulama esaslarında belirtildiği üzere kurumun öğretim üyesinden beklentileri bireylerce bilinmektedir.

Akademik atamalarda dikkate alınacak puanlama sisteminin “C-Eğitime katkı” kısmında, yönetilen-danışmanlık yapılan tezler, ön lisans/lisans/lisansüstü düzeyde verilen dersler vb. bazı faaliyetler yer almakla birlikte, genel olarak atama, yükseltme ve görevlendirme süreç ve kriterlerinde eğitimin payının sınırlı olduğu değerlendirilmiştir. Kriterler ağırlıklı olarak personelin araştırma performansını belirlemeye yönelik hazırlanmıştır.

Kuruma dışarıdan ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanı davet edilme yöntemleri 2547 sayılı Kanununun 31, 40/a ve 40/d Maddeleri doğrultusunda yapılmaktadır. Kurum içinden ve dışarıdan ders görevlendirme atamaları öğretim elemanlarının uzmanlık alanları ve daha önce vermiş oldukları dersler göz önünde bulundurularak ilgili kurullar tarafından yapılmaktadır. Çevrim içi ve yüz yüze

ziyaretler sırasında yapılan görüşmelerde, bazı birimlerde öğretim elemanlarının ders yükleri arasında dengesizlikler olduğu ve yabancı dilde öğretimin sağlıklı yürütülmesinde sorunlar yaşandığı belirtilmiştir. Bu nedenle, ders görevlendirmelerinin hangi esas ve ilkelere göre yapılacağını gösteren birimlere özgü düzenlemelere gereksinim olduğu değerlendirilmiştir. Diğer yandan, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından uluslararasılaşma stratejisinin uygulanmasında pilot olarak seçilen 20 üniversiteden birisi olan Kurumda yabancı uyruklu öğretim elemanı sayısının artırılması ihtiyacı olduğu değerlendirilmiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesinde öğretim elamanlarının öğretim yetkinliklerini geliştirmeye yönelik tüm birimleri kapsayan uygulamalar bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının yetkinliklerini artırmak üzere DEUZEM, AKADEMİ-DE ve Kalite Koordinatörlüğü tarafından eğiticinin eğitimi programı da olmak üzere çok sayıda eğitimler düzenlendiği ve DEUZEM koordinasyonunda yapılan eğitim programlarında, ayrıntılı ve çok sayıda eğitim ve sunum materyalinin bulunduğu ve bu eğitimlere DEUZEM web sayfalarında verilen bağlantılardan ulaşılabildiği görülmüştür.

Küresel COVID-19 salgınıyla birlikte DEUZEM'in faaliyetlerinin çeşitlendirilerek artırıldığı, öğretim üyelerinin teknik ve pedagojik yeterliliklerini artırmak için yeni teknolojilerin kullanılmasına yönelik olarak eğitim, kılavuz, eğitsel video, sosyal medya ve web sayfası duyuruları ile destek sağlandığı görülmüştür. Bununla birlikte kurumun, bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi ve gerekli iyileştirmelerin yapılması konusunda gelişmeye açık olduğu dikkati çekmektedir.

Kurum genelinde eğitimde kalitenin değerlendirilmesine ilişkin yeterli kanıt ulaşılamamıştır. Öğretim elemanlarının eğitim ve öğretim performansları için ders sonu anketleri yapılmakla birlikte elde edilen sonuçlar öğretim elemanlarının eğitim ve öğretim performansını değerlendirme sistemine yeterince dâhil edilmemektedir. Eğitimde kalitenin değerlendirmesinde, öğretme portfolyosu ve akran değerlendirmesi gibi değerlendirme araçlarına yer verilmediği anlaşılmaktadır. Yapılan görüşmelerde kurumda Performans Değerlendirme Yönergesinin hayata geçirildiği, İç Kontrol İzleme Yönerge Kurulunca ayrı bir yapı olarak Performans Değerlendirme Komisyonu kurulmasının planlandığı belirtilmiştir. Ancak söz edilen yönergenin idari personel performansı ile ilgili olduğu görülmüştür.

2021-2025 Dönemi Stratejik Planında, 3 ana stratejik amacından ikincisinin "Eğitim ve Öğretim Kalitesini Geliştirmek" olarak tanımlanmış ve bu amaca yönelik "Öğretim Üyelerinin Eğitim Öğretim Odaklı Mesleki Gelişimlerinin Desteklenmesi" hedefinin belirlenmiş olması öğretim elemanlarının öğretim yetkinliklerini geliştirmeye yönelik kararlılığa işaret etmektedir. Öğretim yetkinliği geliştirme süreçlerine ilişkin izleme ve sonuçların değerlendirilip gerekli önlemlerin alınmasının, bu hedefe ulaşılmasında kuruma katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Kurum genelinde, eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme geliştirmeye açık yön olarak değerlendirilmiştir. Kurumda öğretim elemanları için yaratıcı/yenilikçi eğitim materyali geliştirmeye yönelik araştırma desteği veya yarışma ve rekabeti arttırmak üzere herhangi bir teşvik uygulaması ile karşılaşmamıştır. Saha ziyaretinde eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme geliştirmeye yönelik planlamaların yapıldığı ifade edilmiştir.

Öğretim üyeliği kadrolarına yükseltme-atama ilkeleri ve uygulama esaslarında, DEÜ birimlerince ölçülen öğrenci eğitimi başarısındaki geri bildirimde birimin ilk yüzde 20'lik listesine girdiği belgelendirilebilen değerlendirmeler için ek puan elde edilebileceği belirtilmiş olmasına karşın, söz edilen belgelendirmenin nasıl yapıldığıyla ilgili bir bilgiye ve bu uygulamanın yürütüldüğüne ilişkin bir bulguya rastlanmamıştır.

Eğitim faaliyetlerini de önceliklendiren bir yaklaşımla, yaratıcı/yenilikçi ve etkili öğretim uygulamalarının geliştirilmesinin teşvik edilmesi ve ödüllendirilmesine ilişkin planlamaların olgunlaştırılarak uygulamaya geçirilmesi; öğretim elemanı atama, yükseltme ve görevlendirme kriterlerinde yaratıcı ve başarılı eğitim faaliyetlerine daha fazla yer verilmesi önerilmektedir.

Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumun tüm alanlar için tanımlı ve paydaşlarca bilinen atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri uygulanmakta ve karar almalarda (eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ders görevlendirmeleri vb.) kullanılmaktadır.

Öğretim yetkinliği

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere uygulamalar vardır.

Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Olgunluk Düzeyi: Teşvik ve ödüllendirme mekanizmalarının; yetkinlik temelli, adil ve şeffaf biçimde oluşturulmasına yönelik planlar bulunmaktadır.

5. Öğrenme Kaynakları

Üniversitenin sınıf, laboratuvar, kütüphane, stüdyo, ders kitapları, çevrimiçi (online) kitaplar/belgeler/videolar vb. öğrenme ortamı ve kaynaklarının uygun nitelik ve nicelikte, erişilebilir olduğu ve öğrencilerin bilgisine/kullanımına sunulduğu anlaşılmaktadır. Kurumun uzun yıllardır faaliyette olmasından kaynaklanan bazı eskimeler söz konusu olmakla birlikte öğrenme ortamı ve kaynakları genel olarak iyi durumdadır. Son İdari Faaliyet Raporu verilerine göre Kurumda bir merkez kütüphane ve kendisine bağlı 11 kütüphane bulunmaktadır. Prof. Dr. Fuat SEZGİN Merkez Kütüphanesi, toplam 13.000 m² kullanım alanı ile 763 okuyucu kapasitesine sahiptir. Diğer birimlere yayılmış kütüphanelerle birlikte toplam alan 19.308 m² ve toplam okuyucu kapasitesi 2.306 olarak raporlanmıştır. DEÜ kütüphanelerinin 2021 yılı Aralık sonu itibari ile toplam basılı kitap sayısı 372.217, elektronik tam metin kitap sayısı 593.488 olup basılı ve e-kitap toplam sayısı 965.705'dir. Merkez Kütüphanede yüksek lisans, doktora ve doçentlik gibi akademik tezlerden oluşan toplam 17.604 adet basılı tez mevcuttur. Üniversitenin çeşitli konularda çevrimiçi toplam 54 veri tabanı üyeliği bulunmaktadır. Elektronik dergi kullanım sayısı ve e-kaynak kullanım sayısının sürekli artması memnuniyet vericidir. Saha ziyaretinde yapılan görüşmelerde, Yabancı Diller Yüksekokulunun Tınaztepe Yerleşkesine taşınması ile Merkez Kütüphanenin kullanımında kapasite sorunu yaşanabileceği belirtilmiştir.

Üniversite bünyesinde üretilen kitap, makale, tez, bildiri, rapor gibi tüm akademik kaynakların arşivleneceği DEÜ Kurumsal Akademik Açık Arşiv Sistemi bulunmaktadır. Kurumda daha önce kullanılan DEÜ Mitos Açık Arşiv sisteminin yerine Dspace açık kaynak kodlu yazılımının kullanımına geçilmiş ve Dspace Açık Kaynak Kodlu yazılıma önceki sistemde yer alan veriler aktarılmıştır. Kurumda Dspace altyapı çalışmalarına ve veri girişlerine devam edilmektedir. DEÜ Açık Arşivi sayesinde, kurumun araştırma çıktılarının kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği alınmasının sağlanması ve dış paydaşlarla daha etkili bir biçimde iletişim kurulması amaçlanmaktadır.

Prof. Dr. Fuat SEZGİN Merkez Kütüphanesi bünyesinde bulunan Görme Engelliler Biriminin sahip olduğu donanım ve yazılım teknolojileri ile görme engelli kullanıcılara sunduğu bilgi hizmeti memnuniyetle karşılanmıştır. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığının resmi İnternet sayfası üzerinde tek bir ara yüzden (EDS) Elektronik-Makale, E-Dergi, E-Kitap/Basılı Kitap-Basılı Dergi-Tez vb. online katalog tarama işlemi gerçekleştirilebilmekte ve kullanıcılar elektronik kaynaklara kampüs dışından da erişim sağlayabilmektedir. DEÜ kütüphaneleri koleksiyonunda bulunmayan kitaplar Kütüphaneler Arası Ödünç Verme-ILL hizmeti ile diğer üniversite kütüphanelerinden sağlanabilmekte, diğer üniversitelerdeki akademisyenler de DEÜ koleksiyonunda bulunan kitapları bu hizmet ile ödünç alma olanağına sahip olmaktadır.

Üniversitede kütüphane kullanım istatistikleri düzenli olarak izlenmektedir. Kütüphane resmi İnternet sayfasında kullanıcılardan gelen geri bildirimler için iletişim menüsü ve memnuniyet anketi bulunmaktadır. Kütüphane olanaklarından memnuniyet Kalite Koordinatörlüğü öğrenci memnuniyet anketi ile yıllık olarak ölçülmektedir.

Üniversitede eğitim-öğretim gereksinimlerine tümüyle yanıt verebilen, eş zamanlı ve eş zamansız öğrenme, zenginleştirilmiş içerik geliştirme, ayrıca ölçme ve değerlendirme ve hizmet-içi eğitim olanaklarına sahip bir öğrenme yönetim sistemi bulunmaktadır. Online DEU öğrenme yönetim sistemi (online.deu.edu.tr); senkron ve asenkron yapıdaki derslerin yapılmasına olanak sağlayan SAKAI Öğrenme Yönetim Sistemi ile açık kaynak kodlu Big Blue Button (BBB) canlı ders sistemini içeren bir yapıdır.

Dokuz Eylül Üniversitesinde sosyal, kültürel, sportif faaliyetleri yürüten ve yöneten idari örgütlenme bulunmaktadır. Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklere katılımları için Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı Kültür ve Spor Şube Müdürlüğü yapılandırılmıştır. Üniversite takımlarının ve diğer öğrencilerin sportif etkinliklere katılımının planlanmasının Spor Birimi tarafından yapıldığı, öğrenci topluluklarının etkinliklerinin planlanması ve desteklenmesinin ise Öğrenci Toplulukları Birimi tarafından yürütüldüğü görülmüştür.

Öğrenci Toplulukları Yönergesine göre kurulmuş, farklı alanlarda faaliyet gösteren akredite edilmiş 101 öğrenci topluluğu faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca Öğrenci Toplulukları Komisyonu bulunmaktadır. Öğrenci toplulukları İnternet sayfasının varlığı ve aylık etkinlik listesinin paylaşılması övgüye değerdir. 2021 yılında 291 etkinlik düzenlenmiş olması öğrenci topluluklarının aktif olduğunu göstermektedir. Ayrıca, öğrenci topluluklarının kayıtlı üye sayısının yüksek olduğu görülmüştür. Toplulukların etkin olarak faaliyetlerini sürdürebilmeleri için kurum tarafından maddi ve fiziksel destek sağlandığı anlaşılmaktadır. Öğrenci topluluklarının sosyal sorumluluk etkinliklerine katılımları teşvik edilmektedir.

Kurumun sportif faaliyetlerde geldiği konum da övgüye değerdir. Kurum yerleşkeleri içinde 5 kapalı spor salonu, 2 futbol sahası, 2 açık tenis kortu, 2 kapalı dans salonu ve 3 aletli kondisyon salonu bulunmaktadır. Spor tesislerini öğrenciler ve kurum çalışanları öğle tatilleri ve boş zamanlarında kullanabilmektedir. Spor tesisleri arasında Tınaztepe Yerleşkesi Spor Salonu yanında 22.737 m²'lik alana kurulu Sentetik Atletizm Pistli Futbol Sahası da yer almaktadır. Bunun yanında 15 Temmuz Sağlık ve Sanat Yerleşkesi ve Tınaztepe Yerleşkesinde bulunan yarı olimpik yüzme havuzları öğrenciler ve kurum çalışanlarına hizmet vermektedir. Kurum, spor tesisleri ile birçok spor dalının yapılmasına olanak sağlamaktadır. Spor faaliyetleri kapsamında, her yıl çeşitli branşların yer aldığı Rektörlük Kupası karşılaştırmaları düzenlenmekte, Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu karşılaştırmalarına katılım sağlanmakta, öğrenci ve kurum mensuplarının talepleri doğrultusunda kurslar düzenlenmektedir. Ancak saha ziyaretinde, havuz hizmetleri kullanım ücretlerinin bazı öğrencilerin bütçesini zorladığı belirtilmiştir. Kurumda farklı yerleşkelerde sosyal, kültürel, sportif faaliyetler için fırsat eşitliğinin sağlanmaya çalışıldığı görülmektedir.

Tesis ve altyapılar kapsamında Üniversite, mülkiyet durumuna göre arsa ve arazi alanı olarak toplam 5.601.194 m² alanda hizmetlerini sürdürmekte olup bina ve tesis kapalı yerleşim alanı olarak da toplam 827.345 m² lik kullanım alanına sahiptir. Son yıllarda Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığına kayda değer bütçe ayrılması ve kurum taşınmazlarına yapılan ilaveler övgüye değerdir. 2021 Yılı içinde yapımı tamamlanarak hizmete sunulan yeni yapı alanları; Seferihisar Açık Spor Sahası Arazisi, Kiraz Yenimahalle, Kiraz Tavuk Çiftliği Arazisi, Kiraz Pazar Yeri, Seferihisar Yurt İnşaatı arazisi, Tınaztepe Yabancı Diller Yüksekokulu, Tınaztepe Yarı Olimpik Havuz, Seferihisar Necat Hepkon Spor Kompleksi, 15 Temmuz Sağlık Yerleşkesi Ortak Dersliklerdir. Ortak derslikler binasının, başta Tıp, Hemşirelik, Dış Hekimliği, Fizik ve Tedavi ve Rehabilitasyon Fakülteleri ile Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu olmak üzere üniversitenin tüm birimlerine hizmet vermesi amaçlanmaktadır.

Üniversitenin Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığına bağlı olarak işletilen, her yerleşke alanı içinde öğrenci, personel ve misafirlere hizmet vermek üzere toplam 3.718 m² alanda kurulu 14 adet kantin ile 1 adet restoran, 1 adet pastane ve 1 adet lokal işletmesi bulunmaktadır. Kurumda toplam 22 yemekhane ile akademik, idari personel ve öğrencilere toplam 12.460 m²'lik alanda beslenme hizmeti verilmektedir. Kurum bünyesinde hizmet veren toplam 4 adet mutfakta yemek üretimi gerçekleştirilmektedir. Tesis ve alt yapıların (yemekhane, yurt, teknoloji donanımlı çalışma alanları; sağlık, ulaşım, bilişim hizmetleri, uzaktan eğitim alt yapısı) gereksinime uygun nitelik ve nicelikte, erişilebilir olduğu ve öğrencilerin bilgisine/kullanımına sunulduğu anlaşılmaktadır. Öğrenciler ile yapılan görüşmelerde Yabancı Diller Yüksekokulunun Tınaztepe Yerleşkesine taşınmasıyla oluşacak kullanım yoğunluğu sebebiyle bu yerleşkede kütüphane ve yemekhane hizmetlerinde aksamalar yaşanabileceği belirtilmiştir. Tesis ve alt yapıların kullanıma yönelik yönetmelik, yönerge ve uygulama esaslarının belirlenmiş olduğu ve Sağlık Kültür ve Spor (SKS) Dairesi Başkanlığı İnternet sayfasında kamuoyu ile paylaşıldığı görülmüştür.

Kurumun kalite belgelendirme süreçlerine önem verdiği memnuniyetle anlaşılmaktadır. Tınaztepe Kampüsü için ISO 14001 belgesi, Tınaztepe Yemekhanesi için ISO 22000 belgesi, Rektörlük idari süreçleri için ISO 9001 ve Rektörlük binası enerji yönetimi için ISO 50001 belgeleri alınmıştır. ISO 14001 ve ISO 22000 süreçleri SKS Daire Başkanlığı, ISO 50001 süreçleri ise Yapı İşleri ve Teknik

Daire Başkanlığı tarafından yürütülmüştür. Bütün ISO belgelendirme çalışmalarının organizasyonu ve yönetimi Kalite Koordinatörlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesi, Engelli Öğrenciler Birimini 2009 Yılında oluşturmuştur. Günümüzde kurumda engelsiz üniversite faaliyetleri Engelsiz DEÜ Koordinatörlüğü tarafından yürütülmektedir. Bu koordinatörlüğün aktif olarak çalıştığı anlaşılmaktadır. İyi yapılandırılmış web sayfası ve koordinatörlük sosyal medya hesapları aracılığıyla koordinatörlük hizmetleri ile ilgili bilgi ve belgeye erişim sağlanabilmektedir. Dokuz Eylül Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi ve Engelli Öğrenci Özel Yetenek Sınav Yönergesi oluşturulmuş ve Engelsiz DEÜ Koordinatörlüğü web sayfasında paylaşılmıştır. Öğretim üyelerini engelli öğrencilerin özellikleri, gereksinimleri ve engelli öğrencilere yönelik yapılması gereken düzenlemeler konusunda bilgilendirmek amacıyla Engelsiz DEÜ Koordinatörlüğü tarafından özel gereksinimi olan öğrencilerin akademik ortamlarda desteklenmesi amacıyla bir kılavuz hazırlanmış ve web sayfasında paylaşılmıştır.

Üniversite, Türkiye Erişilebilirlik Ödülleri-2020’de Erişilebilir Üniversiteler kategorisinde ikinciliği kazanmıştır. 2019-2020 Eğitim-Öğretim Döneminde Buca Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği, Tarih Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği Programları Engelsiz Program Nişanı ödülü almıştır. Aynı dönemde, Sabancı Kültür Sarayı ve Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu Mekânda Erişilebilirlik (Turuncu bayrak) kategorisinde ödül almaya hak kazanırken, Buca Eğitim Fakültesi, Eğitimde Erişim konusunda yapmış olduğu düzenlemelerden dolayı Yeşil Bayrak almaya hak kazanmıştır. Ayrıca Sabancı Kültür Sarayına İzmir Valiliği ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından Erişilebilirlik Belgesi verilmiştir. Kurum 2012-2025 Stratejik Planında eğitim ve öğretim alt yapısının geliştirilmesi hedefi ile ilgili olarak yeşil bayrak sayısını; sosyal sürdürülebilirlik faaliyetlerinin ve toplum merkezli hizmetlerin etkinliklerinin geliştirilmesi hedefi ile ilgili olarak da mavi bayrak sayısını performans göstergesi olarak belirlemiştir.

Kurumda engelsiz üniversite uygulamalarının izlenmekte olduğu ve dezavantajlı grupların görüşlerinin alınarak iyileştirildiği anlaşılmaktadır. Kuruma ait tüm birimlerde akademik ve idari engelli öğrenci danışmanları belirlenmiş ve iletişim bilgileri web sayfasında paylaşılmıştır. Özel yaklaşım gerektiren öğrenciler ile yapılan görüşmelerde kendileri ile birebir ilgilenildiği, toplantılar yapıldığı, sürekli geri bildirimlerinin alındığı, sorunların değerlendirildiği ve çözümler üretildiği belirtilmiştir. Ayrıca özel gereksinimli öğrenci memnuniyet anketi uygulanmakta ve sonuçları iyileştirmelerde kullanılmaktadır.

Özel yaklaşım gerektiren öğrencilerin akademik ortamlara erişimini arttırmak amacıyla gereksinim duydukları ders, sınav ya da ödev uyarlamaları “Akademik uyarlama hizmeti” ile sağlanmaktadır. Engelsiz DEÜ Koordinatörlüğünün web sayfasında paylaşılan formun doldurulması ile akademik uyarlama hizmetinden yararlanılabilmektedir. Bu formda öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde gereksinim duyabilecekleri uyarlamaları talep edecekleri bir bölüm de yer almaktadır. Ayrıca özel gereksinimli öğrencilere diğer öğrenciler tarafından gönüllü/akran desteği verildiği ve özel gereksinimli öğrencilerin bu uygulamadan memnun oldukları anlaşılmıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesinin engelsiz üniversite faaliyetlerinin niceliksel ve niteliksel düzeyi ile bu faaliyetlere paydaşlarının katılım, destek ve sahiplenmelerinin üst düzeyde olması memnuniyetle karşılanmıştır. Kurumda Merkez Kütüphane bünyesinde bulunan Görme Engelliler Biriminin sunduğu hizmetler, engelsiz toplum konusunda farkındalık oluşturmak amacı ile üretilen Eylül Bebekleri, Buca Eğitim Fakültesi Yerleşkesinde yer alan Artı Biz Kafe, Engelsiz Bülten, sesli kitap, mentorluk gibi çok sayıda sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesinde öğrencilere psikolojik rehberlik, danışmanlık destek hizmetleri ve kariyer hizmetleri sunulmaktadır. Psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri ile ilgili eğitim, etkinlik ve uygulamalar başlıca Sağlık, Spor ve Kültür Daire Başkanlığı Psikolojik Danışma Birimi, Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü, Akademik ve Kişisel Gelişimi Destekleme Uygulama ve Araştırma Merkezi (AKADEMİ-DE), Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından sunulmaktadır.

Psikolojik Danışma Birimi, öğrencilere ve kurum personeline bireysel, sosyal, akademik ve mesleki alanlara yönelik psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sunmaktadır. Toplam 3 çalışanı bulunan birimin web sayfasında bireysel görüşme, grup çalışmaları, seminer ve eğitim hizmetleri sunulduğu belirtilmiştir. Öğrenciler, Psikolojik Danışma Biriminden yüz yüze veya İnternet üzerinden randevu alabilmektedir. Birimin, küresel COVID-19 salgını sürecinde çevrim içi hizmet vermesi olumlu

karşılanmakta birlikte, birim hizmetlerinden yararlanan öğrenci sayısının düşük olduğu görülmüş, öğrencilere sunulan hizmetlerle ilgili öğrenci geri bildirimlerinin alınarak izleme ve iyileştirmede kullanılması ile ilgili kanıta ise ulaşılamamıştır.

Üniversitede 2011 yılında Kariyer Planlama Koordinatörlüğü kurulmuş, mezunlarla ilişkili faaliyetlerin artmasıyla 2015 yılında koordinatörlüğün ismi Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü olarak değiştirilmiştir. Kurumun tüm enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında program bazında birim temsilcileri görev yapmaktadır. Ziyaret edilen birimlerde dış paydaşlar ile güçlü ilişkiler çerçevesinde öğrencilerin kariyer gelişimleri ile ilgili çok sayıda etkinlik gerçekleştirildiği görülmüştür. Ancak kurumsal hizmetlerin ve mekanizmaların henüz uygulanmaya başladığı ve öğrencilerin gereksinimlerine tam olarak yanıt verilemediği değerlendirilmiştir.

COVID-19 salgını sürecinde çevrimiçi kariyer danışmanlığı hizmeti sunulmakta olup öğrenci ve mezunlar, nitelikli istihdamlarına katkı sağlamak amacıyla Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisinin İnternet platformu olan Yetenek Kapısına yönlendirilmektedir. Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğünün “Özgeçmiş Hazırlama Süreci” ile “İş Arama ve İş Görüşmesi Süreci” hazırlıkları devam etmektedir. Öğrenciler ile yapılan görüşmelerde öğrencilerin koordinatörlük hizmetleri hakkında bilgilerinin sınırlı olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin koordinatörlük faaliyetleri ile ilgili bilgi ve farkındalık düzeyinin artırılması, bireysel kariyer planlama hizmetleri konusunda destek almalarının yaygınlaştırılması gelişmeye açık bir yön olarak değerlendirilmiştir.

Öğrenme ortamı ve kaynakları

Olgunluk Düzeyi: Öğrenme kaynaklarının geliştirilmesine ve kullanımına yönelik izleme ve iyileştirilme yapılmaktadır.

Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Olgunluk Düzeyi: Sosyal, kültürel ve sportif faaliyet mekanizmaları izlenmekte, İhtiyaçlar/talepler doğrultusunda faaliyetler çeşitlendirilmekte ve iyileştirilmektedir.

Tesis ve altyapılar

Olgunluk Düzeyi: Tesis ve altyapının kullanımı izlenmekte ve ihtiyaçlar doğrultusunda iyileştirilmektedir.

Engelsiz üniversite

Olgunluk Düzeyi: İçselleştirilmiş, sistematik, sürdürülebilir ve örnek gösterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

Psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde planlamalar dahilinde psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri uygulanmaktadır.

6. Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi

Program değerlendirme ve güncelleme çalışmaları, akreditasyon almış programlarda düzenli ve sistematik olarak iç ve dış paydaşların (Mühendislik Fakültesinde Dış Danışma Kurulu, akreditasyon kurulu gibi) görüşleri alınarak, ayrıca üniversite genelinde iç paydaşların özellikle öğrenci ders değerlendirme anketleri, öğrenci memnuniyet anketleri ve öğretim üyeleri geri bildirimleri vb. alınarak gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan bu veri toplama sisteminde tanımlanan performans göstergeleri ile ilgili hangi verinin, hangi sıklıkta nereden ve kim tarafından toplanacağı tanımlanmıştır.

2021-2025 Dönemi Stratejik Planında performans göstergesi olarak; PUKO döngüsü tamamlama sayısı, akredite olan program sayısı, kalite puanlama sistemine göre eşik değeri geçen program sayısı belirtilmiştir. Bu bağlamda, Kalite Komisyonu tarafından YÖKAK program öz değerlendirme modülü

kullanılarak DEÜ Program Öz Değerlendirme Kılavuzu oluşturulmuş ve akredite olmayan programların öz ve akran değerlendirme süreci 2020’de başlatılarak 2021 yılında 80 lisans programının değerlendirmesi yapılmıştır. Bu değerlendirme çıktılarının program güncellemede araç olarak kullanılması hedeflenmektedir. 2020 Yılı KİDR’inde ve Kurumun sunduğu “İyileştirmeler ve İyileştirmeye Açık Alanlar” başlıklı ek kanıtta ‘programlarda PUKO yaklaşımının içselleştirilmesi’ iyileştirilmeye açık alan olarak belirtilmiştir, bu konudaki çalışmalar başlangıç düzeyindedir. Ayrıca, görüşmelerde öğrencilerin özellikle mezuniyet aşamasında tanımlı yeterliliklere sahip olup olmadığına yönelik sistematik bir değerlendirme yapılmadığı kanaatine varılmıştır.

Uzaktan eğitimin kalitesini güvenceye almak için öğrencilerden geri bildirim alınması, öğretim üyesi geri bildirimlerinin alınması, öğrenme kazanımlarının ilk derste tanıtılması, ölçme ve değerlendirmenin bu kazanımlara göre seçilmesi ve uygulanması çalışmaları yapılmakla birlikte alınan geri bildirimlerin değerlendirildiği, önlem alındığı ve iyileştirildiğine ilişkin kanıta ulaşılamamıştır.

2020 Yılı KİDR'inde mezun izleme sistemiyle her yıl mezuniyet aşamasındaki öğrencilerden mezun bilgi formuyla bilgilerinin alındığı belirtilmiştir. Ayrıca kariyer danışmanlık hizmetinin verildiği, iş arayanlara yönelik çalışmaların yapıldığı ve mezunlar derneğine üye sayısında artış sağlandığı belirtilirken, 2017 yılından bu yana yürütülen çalışmaların yeterli olmadığı, özellikle mezunlarda hedeflenen çıktıların kazandırılmasının güvenceye alınması gerektiği belirtilmiştir. 2016-2020 Dönemi Stratejik Planında dış paydaş anketi sonuçları değerlendirildiğinde memnuniyetin 4 düzeyinde olduğu belirtilerek zayıf yanlar arasında çok sayıda yerleşkenin olması ve kampüs üniversitesi olmaması, bazı bölümlerde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayılarının fazlalığı, sosyal yaşam alanlarının azlığı, yabancı dilde eğitim eksikliği vb. üzerinde durulmuştur.

Kariyer Planlama ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından; mezunlarla iletişimin sağlanması, mezunlara istihdam süreçlerinde destek verilmesi ve mezunların kurumsal aidiyetlerinin pekiştirilmesi, özellikle iş arayanlara yönelik iş ilanları ve kariyer fuarları vb. etkinliklerle iş olanakları hakkında bilgi verilmesi, özellikle kariyer seçimleri, CV hazırlama ve mülakat teknikleri, iş arama becerileri, lisansüstü eğitim, yurt dışı kariyer ve eğitim olanakları gibi konularda bireysel kariyer danışmanlığı verilmesi vb. etkinlikler yürütülmektedir. Üniversitenin 2020 Yılı İdari Faaliyet Raporunda; öğrencilerin mezunlarla iletişimden memnuniyeti ile öğrencilerin kariyer geliştirme hizmetlerinden memnuniyeti orta düzeyde bulunmuştur. Mezunların işe girme oranında ve iletişim kurulan mezun sayısında ciddi artış sağlandığı görülmektedir.

Üniversitenin ayrıca Mezun Kart uygulaması ve Dokuz Eylül Üniversitesi’nde düzenli yapmış olduğu belirtilmekle birlikte, 2020 Yılı KİDR’inde ve sunulan“İyileştirmeler ve İyileştirmeye Açık Alanlar” başlıklı ek kanıtta mezunlarla iletişimin artırılmasının iyileştirmeye açık alan olarak belirtilmiş olması bu çalışmaların yeterli olmadığını göstermektedir. Ayrıca mezunların yeterliliğinin izlenmesinin programlarda yaygınlaştırılması da iyileştirilmeye açık alan olarak belirtilmiştir. Saha görüşmelerinde de mezunların program kazanımlarını edinme düzeyinin saptanmadığı ve işverenlerin de mezunlardan memnuniyetinin ölçülmediği görülmüştür.

Program çıktılarının izlenmesi ve güncellenmesi

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde program çıktılarının izlenmesine ve güncellenmesine ilişkin mekanizmalar işletilmektedir.

Mezun izleme sistemi

Olgunluk Düzeyi: Kurumdaki programların genelinde mezun izleme sistemi uygulamaları vardır.

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1. Araştırma Stratejisi

Araştırma Üniversitesi adayı olan Dokuz Eylül Üniversitesi’nde bu hedefe yönelik olarak yapılmış çalışmaların Kuruma önemli katkıları olduğu, kısa bir süre önce bu hedefe ulaşmanın sağlanmış olduğu motivasyonun da çalışmalara ivme kazandıracığı değerlendirilmektedir. Ulusal düzeyde rekabetçi

başvuru ve kabul mekanizmaları içeren bu süreçte gösterilen başarı araştırma ve geliştirme süreçlerinin yönetimine, performansına ve potansiyeline ilişkin bir nevi tanıma/akreditasyon anlamı da taşımaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi'nin ilan edilmiş bir araştırma politikası strateji belgesi olmayıp stratejik planlarındaki amaç ve hedefleri üst politika belgeleri olan YÖK 2019-2023 Stratejik Planı ve 11. Kalkınma Planı ile ilişkilendirerek belirlenmiş durumdadır.

2016-2020 Dönemi Stratejik Planında mevcut olan “*Bilimsel ve yenilikçi araştırma kapasitesini geliştirmek*” stratejik amacı 2021-2025 Dönemi Stratejik Planında da yer almaktadır. Bu amacın altındaki stratejik hedefler de “İnsan Kaynağının Akademik Beceri, Nitelikli ve Etkin Araştırma Yapabilme Kapasitesinin Geliştirilmesi”, “Araştırma ve Yenilikçilik ile İlgili Fiziksel ve Operasyonel Altyapının Geliştirilmesi”, “Katma Değer Yaratan Bilimsel ve Yenilikçi (İnovatif) Çıktıların Artırılması”, “Girişimciliği Destekleyecek Altyapının Geliştirilmesi” ve “Ulusal ve Uluslararası Bilimsel Yayınların Nitelik ve Niceliğinin Geliştirilmesi” olarak belirlenmiştir. Her bir stratejik hedef üçer alt hedef ile desteklenmiş ve 36 performans göstergesi üzerinden izlemeye alınmıştır.

2021-2025 Dönemi Stratejik Planında araştırma stratejisi 11. Kalkınma Planı'nda yer alan ulusal stratejiye uygun bir şekilde, bilim ve teknolojinin geliştirilmesi çalışmaları kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan “Avrupa Araştırma Alanı ile bütünleşebilecek Türkiye Araştırma Alanı'nın yaratılmasına” katkıda bulunacak şekilde belirlenmiştir. Öncelikli araştırma alanlarını belirleme çabası 2021'de başlayan son stratejik plan döneminde ilk defa yer almış ve Kurum sağlık, fen bilimleri, mühendislik, sosyal bilimler ve deniz bilimleri ile denizcilik alanlarındaki çok çeşitli alt alanları öncelikli araştırma alanları olarak belirlemiştir.

Stratejik amaç ve hedefler kurumun misyon ve vizyonu ile uyumludur. Bu alandaki hedeflere ait göçerim kartları hazırlanmış, stratejik amaç ve hedefler üst politika belgeleri ışığında analiz edilerek politika ve tedbirler ortaya konulmuştur. Hedef göçerim kartlarının kurum içinde özellikle akademik ve araştırma birim yöneticilerince karar verme ve uygulama süreçlerinde benimsenmesi başarılı olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca kurum bu hedef ve amaçlarının gerçekleşme oranlarını 2016-2020 planlama döneminde izlemiş, bazılarında yeterli bazılarında ise beklentinin altında bir gerçekleşme olduğunu değerlendirerek buna yönelik tedbirleri belirlemiş bulunmaktadır.

Tıp Fakültesi Dekanlığının öğretim elemanları, öğrenciler, idare ve teknik çalışanlarının araştırma alanındaki yetkinliklerini geliştirmeyi amaçlayan eğitimleri için oluşturmuş olduğu ve bünyesinde kurs, seminer gibi etkinlikler düzenlediği Araştırma Okulu, araştırma kültürü ve geleneğinin oluşturulması amacına hizmet eden güzel bir uygulama olarak değerlendirilebilir.

Araştırma etkinlikleri fakülte, yüksekokullar, meslek yüksekokulları, enstitüler ve sayıları yıllar içerisinde değişiklik gösteren ve ikisi hastane olan 50 uygulama ve araştırma merkezi kapsamında yürütülmektedir. Araştırma süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülmesine yönelik olarak Üniversite bünyesinde kurulmuş olan Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi, Teknoloji Geliştirme Bölgesi (DEPARK), Teknoloji Transfer Ofisi (DETTO), Proje Koordinasyon ve Destek Birimi (PRODEB) gibi yapılar bulunmaktadır. BAP Yönergesi süreç içinde iyileştirilmiş, saygın derecelendirme kuruluşlarının listelerinde 200 sıra içinde olan kurumlar ile işbirliklerini desteklemek üzere “Uluslararası Araştırma İşbirliği Projeleri” tanımlanmış, BAP web sayfasında mevzuattan fonlama kuruluşlarına uzanan çeşitlilikte bilgiler paylaşılmış, ayrıca BAPSİS, Dokuz Eylül Üniversitesi Laboratuvar Bilgi Sistemi (DELAB) gibi yazılımlarla araştırma kaynaklarına ulaşım kolaylaştırılmıştır.

Kurumda araştırma süreçlerine ilişkin yönetim ve organizasyon şeması bulunmaktadır. Yürütülmekte olan araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi Bilimsel Araştırma Projelerinin Seçimi, Kabulü, Değerlendirilmesi, Desteklenmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge'de tanımlanmıştır. Ayrıca BAP Otomasyon Sistemi üzerinden hazırlanan ara raporlar ilgili komisyonlar tarafından izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Kurum Stratejik Plan ile uyumlu anahtar performans göstergelerini tanımlamış ve ilan etmiştir.

Hedef ve amaçların gerçekleşme oranlarının performans göstergeleri üzerinden izlenerek iyileştirmeye yönelik tedbirlerin belirlenmesi yanında programlardaki öz değerlendirme süreçlerinin tamamlanması ile sistematik olarak kontrol aşamasının tamamlanıp önlem alma aşamasının kurumun bütününe yaygınlaştırılması beklenmektedir.

Kurumun öncelikli araştırma alanlarını belirlemek ve bu alanda yüksek bütçeli projeler hazırlanmasını

sağlamak amacıyla Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu 2018 Yılında çalışma yürütmeye başlamıştır. Kurumun öncelikli ve stratejik araştırma alanları stratejik planda belirtilmiş olup bu alanlarla ilgili birimler Üniversite çatısı altında bulunmaktadır. Üniversitenin tamamlanmış olduğu, hali hazırda sürmekte olan ve planlanan yerel ve bölgesel hedefler ile ilişkili bazı araştırmaları bulunmaktadır, ancak bu çalışmaların kurum içerisinde yaygınlaştırılması ve sayısının artırılması gelişmeye açıktır. Kurumun bünyesinde bulunan Fauna ve Flora Araştırma ve Uygulama Merkezi (FAMER), Elektronik Malzemeler Üretimi ve Uygulama ve Araştırma Merkezi (EMUM), Üniversite Sanayi Uygulama ve Araştırma Merkezi (DESUM) gibi merkezlerin faaliyet çıktıları ile öne çıktıkları, Beyin Dinamiği Multidisipliner Araştırma ve Uygulama Merkezinin de uluslararası faaliyet çıktılarında bu gruba dahil olduğu raporlarda belirtilmektedir. Araştırma çıktılarının yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma hedeflerine etkisinin değerlendirilmesi ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmesi usullerine dair kanıt izlenmemiştir. Ayrıca DEÜ Bölgesel Kalkınma ve İşletme Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi (DEUBİMER) bölgesel işbirlikleri geliştirmek amacıyla kurulmuş bir merkezdir, ancak etkinlikleri ile ilgili bir veri izlenmemiştir.

Kurumun araştırma politikası, hedefleri ve stratejisi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma politikası, stratejisi ve hedefleri ile ilgili uygulamalar izlenmekte ve izlem sonuçlarına göre önlemler alınmaktadır.

Araştırma-geliştirme süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma-geliştirme süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısının işlerliği ile ilişkili sonuçlar izlenmekte ve önlemler alınmaktadır.

Araştırmaların yerel/bölgesel/ulusal kalkınma hedefleriyle ilişkisi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde araştırmalar yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma hedefleri ve değişimleri dikkate alınarak yürütülmektedir.

2. Araştırma Kaynakları

Kurumun yüksek teknoloji cihazlar ile donatılmış olan EMUM başta olmak üzere merkezlerinde ve laboratuvarlarında araştırma olanakları ve yeteneği bulunmaktadır. Kurum bünyesinde kamu kurumlarına ve sanayiye hizmet vermekte olan 141 adet birim araştırma laboratuvarı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesinde yürütülen Laboratuvar ve Araştırma Altyapıları Portalında (LABS Portalı) tanımlı bulunmaktadır. Kurumun öz kaynakları ile sahip olduğu donanımların araştırma ve geliştirme alanında etkin olarak kullanabilmesi amacıyla İnciraltı yerleşkesinde AR-LAB ve Tınaztepe yerleşkesinde Merkezi Araştırma Laboratuvarı yapılandırma çalışmaları sürdürülmektedir. Merkezi Araştırma Laboratuvarının inşaatının henüz tamamlandığı gözlenmiştir. Sanayi işletmelerinin ve tüm akademik araştırmacıların yararlanması ve üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi amacı ile kurumun teknoloji ve altyapısına ilişkin bilgileri içeren Dokuz Eylül Üniversitesi Laboratuvar Bilgi Sistemi (DELAB) oluşturulmuştur. Ayrıca Destekleyici Araştırma Projeleri Birimi vasıtasıyla üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde Faz 1, 2, 3 ve 4 klinik ilaç araştırmalarının gerçekleştirilebilmesi için mevcut araştırma altyapısının kullanılmasına olanak sağlanmaktadır.

2018 Yılında 6550 sayılı Kanun kapsamında Türkiye'nin ilk Tematik Araştırma Merkezi olarak faaliyete geçen kamu tüzel kişiliğine sahip İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi (İBG) Dokuz Eylül Üniversitesi'nin sağlık yerleşkesinde yer almaktadır. Merkezde yaşam bilimleri alanında temel araştırmayı itici bir güç olarak kullanan bir yaklaşımla, hastalıkların önlenmesi, tanısı ve tedavisi için yenilikçi teknoloji ve ürünler geliştirilmekte, toplam 30 adet temel ve translasyonel araştırmalar programı, teknolojik araştırmalar programı, endüstriyel ar-ge programı çalışmakta ve 9 hizmet birimi yer almaktadır. Yönetim Kurulunda ve proje ekiplerinde Üniversitenin de öğretim üyeleri yer almakta, ayrıca DEÜ İBG Enstitüsü de aynı binada faaliyet göstermektedir. İki birim arasındaki bu organik bağ Kurum ve ülke için önemli bir araştırma altyapısını temsil etmekte, yerli aşı ve ilaç geliştirilmesi gibi konularda büyük bir katma değer yaratma potansiyelini barındırmaktadır. Üniversitenin TURKAK

tarafından akredite edilmiş laboratuvarlarının yanında türünde tek ve örnek olabilecek IBG birimi de güçlü bir yön olarak değerlendirilmektedir.

Mevcut fiziki ve teknik altyapı kurumun misyon, amaç ve stratejileri ile uyumludur. Ancak laboratuvarlarda çalışan teknik personel kaynağı önemli bir darboğaz olarak izlenmektedir. Üniversite bünyesinde farklı birimlerde görevlendirilmiş bulunan teknik personel sayısının sadece 29 olduğu, yeterlilikleri ve yetkinlikleri dikkate alınarak laboratuvarlarda destek vermek üzere farklı birimlerden görevlendirilen yaklaşık 120 akademik ve idari kadro personelinin destek verdiği idari faaliyet raporunda ifade edilmektedir.

Üniversitenin araştırma ve geliştirme projelerinin değerlendirilmesine, desteklenmesine ve izlenmesine yönelik süreçler Bilimsel Araştırma Projelerinin Seçimi, Kabulü, Değerlendirilmesi, Desteklenmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge çerçevesinde yürütülmektedir. BAP projelerine kaynak oluşturmak üzere döner sermaye gelirlerinden yüzde 5 kesinti yapılarak BAP araştırma bütçesine aktarılmaktadır.

BAP Projesi yürütme yetkinliği açısından Kurum genelinde araştırma merkezilerine, Güzel Sanatlar Fakültesi gibi teknik alan dışındaki birimlere ve meslek yüksekokuluna yayılan bir çeşitlilik gözlenmektedir, ancak bazı birimlere ait proje sayısı ve bütçesi düşük kalabilmektedir.

2020 yılında çalışılmakta olan projeler kapsamında fakültelerin toplam proje sayısı içindeki payı yaklaşık yüzde 52 olup toplam bütçe büyüklüğü içindeki payı yaklaşık yüzde 41'dir. Enstitülerin ise proje sayısı içindeki payı yaklaşık yüzde 38 olup toplam bütçe büyüklüğü içindeki payı yaklaşık yüzde 16 düzeyindedir. Birim düzeyinde en büyük pay; proje sayısı temelinde yüzde 28,49 ile Tıp Fakültesine, bütçe büyüklüğü bazında da yüzde 36,85 oranındaki pay ile Uygulama ve Araştırma Hastanesine aittir.

2021 yılında kabul edilen yeni BAP projelerinin birimler düzeyindeki oransal ağırlıkları ise şöyledir: toplam projelerin yaklaşık yüzde 36,36'sının Tıp Fakültesi, yüzde 19,58'inin Mühendislik Fakültesi, yüzde 5,59'unun Fen Fakültesi, yüzde 5,59'unun Onkoloji Enstitüsü ve yüzde 4,20'sinin de Buca Eğitim Fakültesi bünyesinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Toplam projelerin yaklaşık yüzde 83,22'si fakülteler, yüzde 13,29'u enstitüler ve yüzde 3,50'si de meslek yüksekokulu ve yüksekokullar düzeyinde gerçekleştirilmektedir. Bütçe bazında en büyük pay Tıp Fakültesi projelerine ait olmakla birlikte Efes Meslek Yüksekokulu bünyesinde gıda sektörü ve bölge için önem taşıyan ve 12.581.500 TL bütçesi bulunan "Gıda Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı Altyapı Projesi" başlıklı proje de dikkati çekmektedir.

Genel olarak BAP projesi başvurularının ve onaylanan projelerin birimlere göre dağılımında Tıp Fakültesinin en fazla başvuruyu yaptığı, birkaç fakülte ve enstitünün de önemli sayıda proje ürettiği, diğer birimlerin başvurularının göreceli olarak düşük kaldığı izlenmiştir. Söz konusu birimlerin BAP proje başvurularına teşvik edilmesi ve bu yönde farkındalık yaratılmasının kurumun stratejilerinin gerçekleştirilmesi yönünden yararlı olacağı düşünülmektedir.

Kurumun Pandemi döneminde COVID-19 çalışmaları için BAP kaynaklı destekler sağlaması sevindiricidir. Halen toplam bütçesi 129.415.202 TL olan, 51.259.648 TL kesinleşmiş harcaması bulunan 282 proje devam etmektedir. Kurumun araştırma ve geliştirme için kullanmakta olduğu mali kaynaklarının iyi sayılabilecek bir düzeyde olduğu ve kurumun misyon, hedef ve stratejileri ile uyumlu olduğu izlenmektedir. BAP Yönergesi geliştirilerek doktora sonrası araştırmacılara ve lisans öğrencilerine yayılan destek çeşitliliği artırılmıştır. Ayrıca araştırma potansiyelini geliştirmek üzere proje, konferans katılımı, seyahat ve uzman daveti gibi destekler ile araştırmacıların motivasyonunu arttırmak üzere ödül ve teşvik kriterleri tanımlanarak ilan edilmiş bulunmaktadır.

Özetle, BAP yönerge ve uygulamalarının birkaç iyileştirme çevrimine tabi tutulduğu, BAP kapsamında önemli bir bütçe büyüklüğünün araştırmacılara sunulduğu, proje üreten birim çeşitliliğinin gelişme gösterdiği, doktora sonrası araştırmacılara alan açan yeni proje bütçeleri düzenlendiği anlaşılmıştır.

Özel sektör ve kamu kurumları öğretim üyelerinin bilgi ve becerisinden destek alarak Üniversite araştırma alt yapısından faydalanmak üzere sorun odaklı proje teklifleri sunmaktadırlar. Fakültelerle protokol hazırlanarak yapılan bu tür projelerin ar-ge niteliği taşımaları nedeniyle 2547 sayılı Yasanın 58/K Maddesi kapsamında protokoller hazırlanmakta ve ilgili birim ile üst yönetimin onayından sonra uygulamaya konulmaktadır. Ayrıca kurum 2020 yılında Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB), Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, İzmir Kalkınma Ajansı, İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi

Başkanlığından sağlamış olduğu dış kaynaklar ile toplam 90.284.883 TL proje harcamasının 39.338.887 TL'lik bölümünü karşılamıştır.

2020 Yılında çalışılan projelerin yaklaşık yüzde 82'sinin BAP, yaklaşık yüzde 13'ünün TÜBİTAK destekli projeler olduğu ve kalan yaklaşık yüzde 5'lik bölümünün bütçesinin diğer dış kaynaklardan sağlandığı izlenmektedir. 2021 yılında ise çalışılan projelerin yaklaşık yüzde 83'ünün BAP projeleri, yüzde 12'sinin TÜBİTAK destekli projeler, yüzde 3'ünün AB ve diğer uluslararası hibe destekli projeler ve yüzde 1'inin de Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) ve TÜSEB projelerinden oluştuğu belirlenmiştir. 2021 yılında kurum payı bütçelerinin toplamı 318.575 Euro olan 3 yeni AB projesinin kabullerinin gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Bu sevindirici bir gelişmedir ancak uluslararası proje başvurularının sayı ve bütçe olarak geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kurumun araştırma ve geliştirme için kullanmakta olduğu mali kaynaklarının iyi sayılabilecek bir düzeyde olduğu söylenebilir ancak bu kaynakların sürekliliğinin sağlanması da önem arz etmektedir. Ayrıca kurumun TÜBİTAK projelerinde son dönemlerde sayıca düşüş olduğu izlenmektedir; bu durumun Kurum tarafından değerlendirerek gerekli düzenlemelerin yapılması önemlidir. Proje başına araştırmacı sayısı da 1,09 düzeyinde ve düşük kalmıştır. Öte yandan 2021 Yılında farklı projelerde 501 öğrencinin görev aldığı, bunlardan 177 kişinin BAP kapsamındaki çalışmalarda yer aldığı bildirilmiştir.

Ulusal (TÜBİTAK, Kalkınma Ajansları, Bakanlıklar, Vakıf ve Dernekler, vb.) ve uluslararası programların (AB Topluluk Programları, Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası, vb.) yaygınlaştırılması ve bu programlara etkin katılım sağlanmasından sorumlu koordinasyon birimi olan PRODEB'in 2020 Yılında yeniden yapılanmış olduğu belirtilmektedir. Ayrıca DETTO ve DEPARC gibi birimler de bu süreçlerde çeşitli roller üstlenmiş bulunmaktadır.

Kurum bölgede bulunan pek çok sanayi tesisi ile çalışmalar yürütmekte ve bunları sayıca artırma kararlılığı içerisinde görünmektedir. EMUM'un sanayi ile proje ve işbirliği geliştirmek üzere çalışmalar yürütmekte olduğu ve öğrencilerin projelerine de randevuyla ve teknik personel gözetiminde destek verildiği belirtilmiştir. Yerinde ziyaret sürecinde merkez kapsamındaki laboratuvarlar da incelenmiş ancak bir kullanım yoğunluğu gözlenmemiştir. Merkezin web sayfasının boş olması, merkez ve faaliyetleri hakkında hiçbir bilgi içermemesi de dikkat çekicidir.

Kurumda faaliyet gösteren 10 enstitü bulunmaktadır. Bunlar; Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü, İzmir Uluslararası Biyotıp ve Genom Enstitüsü, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Onkoloji Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Din Bilimleri Araştırma Enstitüsüdür. Ayrıca kurumda pek çok disiplinler arası program bulunmaktadır.

Çeşitli disiplinlerde faaliyet gösteren lisansüstü programlar ilişkili oldukları enstitünün yönetiminde etkinliklerini sürdürmektedirler. Bu programlar kurumun web sayfalarında paylaşılmaktadır, ayrıca söz konusu yüksek lisans ve doktora programlarının ders bilgi paketleri ilgili enstitünün web sayfasından izlenebilmektedir.

2020-2021 Eğitim-Öğretim Döneminde Fen Bilimleri Enstitüsü dışındaki birimlerde lisansüstü programlara kayıtlı öğrenci sayısında artış bulunmaktadır. Tezsiz yüksek lisans programlarındaki öğrenci sayılarında ise azalma olduğu izlenmektedir. Araştırma Üniversitesi olan Kurumda doktora öğrencisi oranı da yüzde 3,6 ile oldukça düşük kalmaktadır.

Kurumun yüksek lisans ve doktora programlarına öğrenci kabulüne ilişkin mevzuat tanımlıdır. Ayrıca kurumda Öğretim Üyesi Yetiştirme programınca geçtiğimiz yıllar içinde çalışmaları sona ermiş öğrenciler olduğu gibi mevcut durumda çalışmaları devam eden öğrenciler de bulunmaktadır.

Üniversitenin çeşitli birimlerinde YÖK'ün 100/2000 programı kapsamında doktora yapmakta olan çok sayıda burslu doktora öğrencisinin bulunuyor olması memnuniyet vericidir. 2021 yılında BAP yönergesinde yapılmış olan düzenlemeler sonucunda yayınlanmış olan BAP Uygulama Esasları ve Araştırmacı Bilgilendirme Kılavuzunda "Kariyer Başlangıç Destek Projeleri" ve "Doktora Sonrası Araştırma Projeleri"nin tanımlanmış olması kurumun doktora sonrası programlar konusundaki kararlılığını göstermekle birlikte bu uygulamalara dair sonuçların ancak önümüzdeki dönemlerde değerlendirilebileceği anlaşılmaktadır. Kurumda özellikle doktora sonrası imkanlara yönelik izleme ve iyileştirme kanıtlarına rastlanmamıştır. Doktora sonrası araştırmacı olarak bir kişinin çalıştığı anlaşılmaktadır. Elektronik Malzemeler Üretim ve Uygulama Merkezinin (EMUM) hedefleri arasında

doktora sonrası (postdoc) araştırmacı konusu açıkça yer almaktadır, diğer birimlerde veya Kurumsal bağlamda bu tur hedeflere rastlanmamıştır.

Araştırma kaynakları

Olgunluk Duzeyi: Kurumda araştırma kaynaklarının yeterliliği ve çeşitliliği izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

universite içi kaynaklar (BAP)

Olgunluk Duzeyi: İçselleştirilmiş, sistematik, surdurulebilir ve rnek gosterilebilir uygulamalar bulunmaktadır.

universite dışı kaynaklara yonelim (Destek birimleri, yontemleri)

Olgunluk Duzeyi: Kurumda, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde universite dışı kaynakların kullanımını izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Olgunluk Duzeyi: Kurumda araştırma politikası, hedefleri ve stratejileri ile uyumlu ve destekleyen doktora programları ve doktora sonrası imkanlar yurutulmektedir.

3. Araştırma Yetkinliği

Kurumda gorev yapan akademik personelin kadro unvanlarına gore dağılımı Giriş Bolumunde Tablo 2'de verilmiştir. Soz konusu dolu kadroların en çok Tıp Fakultesinde bulunduğu diğer birimlerde daha az ancak dengeli bir dağılım olduğu izlenmiştir. Bunların haricinde DEU'de kadrolu olarak gorev yapmayan yuksek lisans ve doktora ogrencileri de bulunmaktadır. Araştırma gorevlisi, ogretim gorevlisi ve doktor ogretim uyesi kadrolarının toplamı tum kadrolar içinde yuzde 66'dan buyuk bir orana sahiptir. Bu yaş grubundaki araştırmacıların çalışma ve uretme istekleri nedeniyle bu durumun araştırma geliştirme faaliyetlerine olumlu etkisi olacağı duşunulmektedir. Bu potansiyelin araştırma surelerine daha fazla yansıtılması için kısa ve uzun vadeli ve gerçekçi planlamalar yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

ogretim uye ve yardımcılarının araştırma yetkinliğini geliştirmek uzere proje destekleri sağlanmakta ve diğer destek sağlayan kurumlarla ilgili bilgilendirme yapılmaktadır. DETTO'nun İngilizce web sayfasının olmayışı ve BAP'inkin de yetersiz oluşu nedeniyle bu bilgilendirmenin yabancı uyruklu ogretim elemanlarına ve ogrencilere ulaşmadığı anlaşılmaktadır.

BAP Koordinasyon Biriminde destek ekibi tarafından universitenin z gelirleriyle desteklenen projeler ile dış kaynaklı projelerin işlemleri yurutulmaktadır. Araştırmacılara proje oneri aşamasından proje yazma konusuna uzanan surete yardımcı olunmaktadır. Proje başvuru aşamasında, formların kontrol edilmesi ve araştırmacıya başvuru esnasında gerekli bilgilerin iletilmesi ve başvurusu yapılan projenin takibi bu birim tarafından gerçekleştirilmektedir. Ayrıca PRODEB tarafından Kalkınma Ajansı Destekleri, TUBİTAK, TUSEB, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP), bakanlık destekleri, uluslararası ağrılar, KOBİ Destekleri, Vakıf ve Dernek Destekleri, Patent ve Lisans ağrıları, Horizon 2020, Araştırma odulu Başvuruları ile TUBİTAK-BİDEB (Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı) destekleri ve eğitim çağrıları benzeri konuların kurumun i ve dış paydaşlarına duyurulmakta olduğu ifade edilmektedir.

Kurumun ncelikli araştırma alanları ve araştırma hedefleri ile ilgili alanlarda doktora ve uzeri seviyede akademik personelinin bulunduğu izlenmektedir. Ayrıca akademik personelin bilimsel etkinliklere katılımları desteklenmektedir. Bu gorevlendirmelerin onemli bir bolumunun ogretim gorevlisi seviyesindeki akademik personele tahsis edildiği izlenmiştir. Araştırmacıların yurt dışı araştırma deneyimi kazanmaları için ogretim elemanları teşvik edilmekte ve kurumun bu amaç için tanımladığı sureler ve belirlediği hedefler bulunmaktadır. Ancak Kurumun hedefinin gerisinde kalmış olduğu gorulmektedir. Bu durum tum dunyada yaşanmakta olan pandemi uygulamaları ve kısıtlamalarına

bağlanmaktadır.

Öğretim üye ve yardımcılarının araştırma yetkinliklerini izlemek üzere performans göstergeleri tanımlanmış, izleme sonuçları idari faaliyet raporlarında yayınlanmıştır. Ayrıca yapılan anket çalışmalarında araştırma geliştirme ile ilgili konularda da veri toplanmaktadır.

Kurumda, öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar bulunmakla birlikte bunların öğretim elemanları ile birlikte değerlendirilerek önlemler alınmasına yönelik süreçlerin tanımlanmasına ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

Kurumun ülke geneline ve bulunduğu bölgeye yönelik katkı sağlayacak tematik araştırma alanlarında çalışmalar yapmak kararlılığında olduğu ilgili raporlarda izlenmektedir. Öncelikli araştırma alanları tüm paydaşlar ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Kurumun uluslararası ortak araştırma programları ve araştırma birimleri oluşturma ve etkin bir şekilde çalıştırma hedefleri bulunmakta, bunlara kurumun uluslararasılaşma başlığı altında da atıfta bulunulmakta olup bu hedefler belirlenerek ilan edilmiştir.

Kurumun söz konusu hedeflere ulaşmak için önümüzdeki dönemlerde yoğunlaşması gerektiği düşünülmektedir.

Dokuz Eylül Üniversitesi ve DEPARK ortaklığı ile yürütülmüş ve İZKA tarafından güdümlü proje olarak desteklenmiş olan İzmir Sağlık Teknolojileri Geliştirici ve Hızlandırıcısı (Bioİzmir) projesi sağlık inovasyon alanına dahil olan bir merkez kurulumuyla sonuçlanmıştır. Bioİzmir Araştırma Merkezinin, The Massachusetts Biotechnology Council (MassBio), European Clinical Research Infrastructure Network-ECRIN, Fraunhofer Institute for Interfacial Engineering And Biotechnology The European Advanced Translational Research Infrastructure in Medicine (EATRIS) vd çeşitli önemli uluslararası araştırma ağlarına dahil olduğu anlaşılmaktadır. Bu ağ işbirliklerinin Kurum genelinde tanıtıldığına, kullanıldığına ve çıktılarının izlenip iyileştirildiğine dair bilgiye ulaşılamamıştır.

Kurum güncellenmiş 2022 Yılı rakamlarıyla 22 ülkede 76 kurum ile akademik işbirliği anlaşması imzalamıştır. Ayrıca öğrenciler için 23 ülkede staj olanağı sağlayan çok sayıda üniversite ile karşılıklı anlaşma imzalanmış protokoller mevcuttur. ERASMUS kapsamında 2021 yılı içinde 15 farklı ülkeden 25 üniversite ile yeni protokol anlaşmaları imzalanmıştır. Mevlana Değişim programı ile de 5 ülkede 6 üniversite ile yapılmış anlaşmalar bulunmaktadır. DEÜ ile State University New York-Albany arasında İşletme, İktisat ve Uluslararası İlişkiler bölümleri ile Maine Maritime Academy Arasında Denizcilik İşletme Yönetimi, Ulaştırma İşletme Mühendisliği ve Makine İşletme Mühendisliği bölümleri arasında ortak lisans programları bulunmaktadır. Ancak bu programların çıktılarını yönelik olarak yapılmış herhangi bir değerlendirme çalışmasına rastlanmamıştır.

BAP kapsamında 2020 yılında multi-disipliner güdümlü proje çağrısına çıkmıştır ancak kurumun bu çalışmaların çıktılarını değerlendirebilmesi için zamana ihtiyacı bulunmaktadır.

Kurumun kendi birimleri arasında ortak programlar bulunmaktadır. Ancak kurum son stratejik planı için gerçekleştirmiş olduğu GZFT analizinde çok disiplinli çalışmaların yetersizliğini ve disiplinler arası projelerin azlığını zayıf yön olarak belirlemiş bulunmakta olup bu hususa önümüzdeki dönemlerde daha çok ağırlık vermesi önerilmektedir.

Araştırma merkezlerinin ulusal ve uluslararası faaliyetlerine göz atıldığında 2020 yılında toplam 68 uygulama ve araştırma merkezinden 11 tanesinin gerçekleştirdikleri etkinlikler izlenebilmiştir. Bunların 131 tanesi ulusal, 36 tanesi uluslararası etkinliktir. Araştırma merkezlerinin bazılarının kapatılıp bazılarının yeniden yapılandırıldığı süreç sonrasında, 2021 Yılında ise 50 uygulama ve araştırma merkezinin özellikle seminer, toplantı, konferans, sempozyum, panel gibi etkinliklerde yoğunlaşan bir dağılımda 812 faaliyet gösterdiği raporlanmıştır.

DEÜ mensubu araştırmacıların Academic Ranking of World Universities ARWU ve Times Higher Education World University Rankings sıralamalarında ilk 200 sıra içinde olan kurumlar ile işbirliklerini desteklemek üzere "Uluslararası Araştırma İşbirliği Projeleri" tanımlanmış bulunmaktadır, ancak bu programın sonuçlarının da önümüzdeki dönemlerde ancak değerlendirilebileceği anlaşılmaktadır.

Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar yürütülmektedir.

Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde ulusal ve uluslararası düzeyde ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri yürütülmektedir.

4. Araştırma Performansı

Kurum öğretim elemanlarının araştırma geliştirme alanında geri bildirimlerini yıllık olarak almakta ve bunları değerlendirmektedir. Akademik CV yazılımı öğretim elemanlarının performansı hakkında bilgilerin izlendiği mekanizmadır. Ancak araştırma performansının bireysel bazda analiz edildiğine, sonuçların öğretim elemanlarıyla değerlendirilip geribildirim alındığına ve iyileştirme yapıldığına dair kanıta rastlanmamıştır.

Kurumun akademik performans değerlendirmesine yönelik bir süre bir web sayfasının (akademik.edu.tr) kullanılmış ve 2021 yılında yapılan bir iyileştirme çerçevesinde uygulamadan kaldırılarak AVESİS'e geçilmiş olduğu belirtilmiştir.

Atama ve yükseltme kriterleri ağırlıklı olarak araştırma ve yayın performansına yönelik kriterler içermektedir. Düzenli olarak güncellenen "Yayın Teşvik Ödülü Yönergesi" ve "Akademik Teşvik Ödeneği Uygulama Usul ve İlkeleri" çerçevesinde araştırmacılar ödüllendirmekte ve teşvik edilmektedir. Ancak öğretim elemanı memnuniyet anketinde teşvik ve hareketlilikten memnuniyet düzeylerinin orta düzey ve altında değerler gösterdiği görülmektedir.

Üniversitenin araştırma kapasitesi yüksek araştırmacılarının IBG Merkezine transferinin Tıp Fakültesi ve Kurum yayın verimliliğine olumsuz bir etki yaptığı ifade edilmektedir. Öte yandan Tıp Fakültesinde klinik bilimlerde görev yapmakta olan genç öğretim üyelerinin yoğun klinik yükü ve performans sistemi nedeni ile eğitim ve klinik hizmetlerden araştırmaya vakit ayıramadıkları ifade edilmektedir. Kurumun bu konuda kendi iç dinamikleri içerisinde düzeltici ve düzenleyici çalışmalar yapıyor olmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

DEÜ adresli yayın sayılarında düşüş olmamakla birlikte atıf sayılarında çarpıcı düşüş izlenmektedir, kurumun bu konuyu irdelemesinin amaç ve hedeflerinin sürdürülebilirliği açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir.

DEÜ araştırma performansını Girişimci ve Yenilikçi Üniversite İndeksi, URAP Türk Üniversiteleri Sıralamaları gibi indeksler ile düzenli olarak izlemektedir. Bu indekslerdeki geçmiş yıllara ait sıralamalar incelediğinde her iki endeksteki yerinin yıllara göre aşağı ve yukarı yönde küçük değişimler gösterdiği izlenmektedir. Kurum; girişimci ve yenilikçi üniversite endeksinde 2018'de 16., 2019'da 18., 2020'de 17. ve 2021'de 16. sırada yer almıştır. URAP Türk Devlet üniversiteleri sıralamasında ise 2020 Yılında 17. ve 2021 Yılında 14. sıradır. DEÜ'nün bu indekste son yıllarda göstermiş olduğu ilerlemeler övgüye değerdir.

Üniversitede akademik ve araştırma performansının izlenmesi yukarıda sözü edilen endeksler ve yazılımlar yanında YÖK Karne ve YÖKAK Göstergeleri ile de yürütülmektedir. YÖK Karne göstergelerinin program bazına kadar sağlıklı olarak toplanabilmesi için Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından yazılım hazırlanmıştır. Program seviyesinde alınan veriler birim seviyesinde ve daha sonra üniversite seviyesinde konsolide edilerek üst yönetimin eş zamanlı olarak verilere ulaşması sağlanmıştır. Yazılım kapsamında performans izlemeye yönelik olarak İç Kontrol Sistem Modülü, Risk Yönetimi Modülü, Faaliyet Raporları Modülü, YÖK İzleme ve Değerlendirme Modülü, Performans Göstergeleri Modülü bulunduğu ifade edilmektedir. Bu yazılımda göçerim kartları eliyle tüm akademik birimlerin araştırma performanslarının izlenerek birim başarılarını değerlendirme olanağının da mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Akademik CV yazılımına veri girişi yapan personelin çalışmalarına ait çıktılar, bütçe kullanımı, destekleyen kurum ve/veya kuruluşlar gibi verilerin izlenebileceği bir sistem mevcuttur.

BAPSİS Otomasyonu ile de Üniversite öz gelirleriyle desteklenen projelerin başvuru, kabul, değerlendirme, destekleme, izlenme ve satın alma süreçleri yürütülmektedir. Bunun yanında Sanayi Teknoloji Bakanlığı, TÜSEB, İKA, İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Tarım Orman Bakanlığı, TÜBİTAK ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı kaynaklı projelerin satın alma ve muhasebe kayıtları da izlenmektedir.

Özet olarak kurum araştırma performansını Strateji Geliştirme ve Bütçe Dairesi Başkanlığı, BAP ve Akademik CV yazılımları eliyle ve endeksler üzerinden takip etmekte ve değerlendirmektedir.

Kurum araştırma bütçesi performansının değerlendirmesini Stratejik Plan hedeflerine ulaşma düzeyinin belirlenmesi çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Altı aylık dönemlerde proje başvuru sayıları, proje kabul sayıları, kurumsal hedefler içinde katkı payı, kabul edilen proje bütçe büyüklüğü, ilgili dönemde projenin bütçe gerçekleşme oranları izlenmektedir. Yapılan değerlendirmelerde proje ve araştırma bütçelerinin gerçekleşme düzeylerinin performans hedef göstergeleri ile karşılaştırılarak sonucun gerekçeleri ile birlikte raporlanmakta olduğu bildirilmektedir. Araştırma bütçelerinin kullanımı ile ilgili kural ve düzenlemeler, BAP yönergesinde ilan edilmiştir. Ayrıca kalkınma ajansları, TÜBİTAK, Avrupa Birliği fonları gibi diğer kaynaklardan elde edilen araştırma bütçesi kaynaklarının performansının izlenmesinin imzalanarak kayıt altına alınan araştırma protokolü çerçevesinde yürütüldüğü düşünülmektedir. Kurumun Strateji Geliştirme ve Bütçe Dairesi Başkanlığı bünyesinde hazırlanmış olan yazılımlar eliyle araştırma bütçe performansını izlemekte olduğu anlaşılmaktadır. Bir Devlet üniversitesi olan Kurumun çeşitli mali denetim mekanizmalarına tabi olduğu ve bütçe performansının da bu kapsamda takip edilip değerlendirildiği muhakkaktır. Ancak araştırma bütçesinin dağılımının ve yıllara sari değişiminin izlenip paydaşlarla değerlendirildiğine ve iyileştirildiğine dair net bir kanaat oluşmamıştır.

Öğretim elemanı performans değerlendirmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde öğretim elemanlarının araştırma-geliştirme performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır.

Araştırma performansının izlenmesi ve iyileştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma performansı izlenmekte ve ilgili paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

Araştırma bütçe performansının değerlendirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma bütçe performansı izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

D. TOPLUMSAL KATKI

1. Toplumsal Katkı Stratejisi

Dokuz Eylül Üniversitesinin, toplum merkezli hizmetlerini önceliklendiren bir yaklaşıma sahip olduğu son iki stratejik plan dokümanlarında açık bir şekilde ifade edilmektedir.

2016-2020 Dönemi Stratejik Planında; “İç ve Dış Paydaşlarla Etkileşim ve Toplumsal Hizmet Kalitesinin Geliştirilmesi” başlıklı üç no.lu stratejik amaç altında “İç ve dış paydaşların yaşam kalitesine katkı vermek üzere sürdürülebilirlik odaklı aksiyonların ve toplum merkezli hizmetlerin etkinliğinin geliştirilmesi” stratejik hedef olarak tanımlanmış ve 12 adet alt strateji ile desteklenmiştir.

Bu yaklaşım 2021-2025 Dönemi Stratejik Plan döneminde de devam etmiş ve “Kurumsal Kapasiteyi Güçlendirmek, Paydaşlarla Etkileşimi ve Toplumsal Hizmet Kalitesini Geliştirmek” başlıklı üç no.lu stratejik amaç altında “Sosyal Sürdürülebilirlik Faaliyetlerinin ve Toplum Merkezli Hizmetlerin Etkinliklerinin Geliştirilmesi” stratejik hedef olarak tanımlanmış ve 3 adet alt strateji ile desteklenmiştir.

Üniversite ürettiği bilgiyi, sosyal sorumluluk ve toplumsal duyarlılık odağında karşılıklı paylaşıma dönüştürmeyi hedeflemekte ve farklı alanlarda görev yapan merkezler aracılığıyla, toplumun entelektüel birikimine katkı veren, yaşam boyu öğrenme alanında öncü kurumlardan biri olma yolunda çalışmalarını sürdürmektedir.

Topluma hizmet veya toplumsal katkı faaliyetlerine ait hedeflerin gerçekleştirilmesinde faaliyet alanları, ürünler ve hizmetler son stratejik planda on farklı başlık altında şu şekilde tanımlanmıştır; “1. Öğrenci ve Mezun Hizmetleri 2. Genel İdari Hizmetler 3. Teknik Hizmetler 4. Mali Hizmetler 5. Sağlık

Hizmetleri 6. Bilimsel, Kültür- Sanat ve Spor Hizmetleri 7. Yaşam Boyu Öğrenme ve Eğitim Hizmetleri 8. Sosyal Sorumluluk Projeleri 9. Mentorluk ve Danışmanlık 10. Kamuya Açık Konaklama ve Yeme - İçme Hizmetleri”

Geniş bir perspektifte tanımlanan ve farklı birimler tarafından birbirinden bağımsız bir şekilde yürütülen bu tür faaliyetlerin merkezi bir yapı tarafından izlendiğine ve değerlendirildiğine dair yeterli kanıt görülemez. Ayrıca toplumsal katkı faaliyetlerinin yönlendirilmesinde esas alınacak “Toplumsal Katkı Politikası” dokümanına ulaşamamıştır.

DEÜ stratejik planında yer alan her bir hedef başlığı altındaki performans göstergeleri için ölçülebilir ve sayısal verilere dayalı hedef geçirim kartları belirlenmiştir. Tüm performans göstergeleri için yılda iki kez izleme ve bir kez raporlama yapılması öngörülmüştür. Toplumsal katkı alanına ilişkin performans göstergelerinin de bu kapsamda yapılacak çalışmalar ile düzenli bir şekilde izlenerek değerlendirilmesine yönelik planlama ve uygulama aşamasında olan çalışmaların gelecekteki kararların verimli ve etkin bir şekilde alınmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KİDR’de, toplumsal katkı faaliyetlerinin, Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü, Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı ile farklı alanlarda faaliyet gösteren araştırma merkezleri tarafından yürütüldüğü ifade edilmiştir. Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi’nin sağlık hizmetlerini sürekli geliştirecek stratejiler çerçevesinde birey ve toplum sağlığına da katkı vermektedir. Yeni kurulan Mesleki ve Çevresel Hastalıklar Hastanesi ile bölge için önemli bir ihtiyacı karşılayan Üniversitede, sağlık konusunu önceleyen bir toplumsal katkı yaklaşımı olduğu anlaşılmaktadır.

2016-2020 Dönemi Stratejik Planında SKS Sosyal Hizmetlere bağlı *Toplumsal İlişkiler ve Sürdürülebilirlik Birimi* oluşturulması hedeflenmiş ancak gerçekleşmesi mümkün olamamıştır. 2021-2025 Dönemi Stratejik Planında da “Sosyal İnovasyon Merkezi” hedefi belirlenmiş olmasına rağmen bu yapının gerçekleştirilmesine dair herhangi bir faaliyet gösterilmemiş olduğu anlaşılmaktadır. Ancak üst yönetim tarafından, toplumsal katkı süreçlerinin merkezi bir karar organı tarafından koordine edilmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve gerekli iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesi bağlamında bir organizasyonel yapılanma hazırlığı (Toplumsal Katkı Koordinatörlüğü) içerisinde bulunduğu ifade edilmiştir.

Toplumsal katkı politikası, hedefleri ve stratejisi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde toplumsal katkı politikası, hedefleri ve stratejisi doğrultusunda yapılan uygulamalar bulunmaktadır.

Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Olgunluk Düzeyi: Kurumun toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısına ilişkin planlamaları bulunmaktadır.

2. Toplumsal Katkı Kaynakları

40. Yılı kutlayan DEÜ’nün, toplumsal katkı faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun nitelik ve nicelikte fiziki ve teknik kaynaklara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Pek çok farklı toplumsal katkı amacı için kullanılacak altyapı olanakları mevcuttur: Sabancı Kültür Merkezi, Öğrenci Eğitim ve Dinlenme Tesisleri, Otel Dokuz Eylül, Kit-Vak Otel, Araştırma Görevlileri Konukevi, Lokal Çatı Restoran, Eylül Restoran, İnciraltı Yarı Olimpik Yüzme Havuzu vb.

Eğitim odaklı topluma katkı için kullanılan kaynaklar arasında farklı araştırma merkezleri (Sürekli Eğitim Merkezi-DESEM, Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi-DEÇEM, Kadın Hakları ve Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi-DEKAUM, DEUZEM gibi) faaliyetleri ile beraber, 75.Yıl İlköğretim Okulu, Türk Bayrakları Müzesi örnek olarak verilebilir.

Kurumun gerçekleştirilen toplumsal faaliyetlere ilişkin mali kaynak temini yönünde oldukça zengin olanaklara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte faaliyetler için öngörülen mali kaynakların hangi öncelikler kapsamında, hangi bütçe hedefleri doğrultusunda nasıl tahsis edildiğine dair yeterli

kanıt görülmemiştir.

Toplumsal katkıya ilişkin kaynakların sağlanması ve çeşitlendirilmesi, kurum genelinde tahsisi yapılan kaynakların harcanması, elde edilen sonuçların izlenmesi ve ilgili paydaşlarla birlikte değerlendirilerek sürekli iyileştirme yapılması konusunda iyileştirmeye açık alanlar olduğu değerlendirilmiştir.

Kaynaklar

Olgunluk Düzeyi: Kurum toplumsal katkı kaynaklarını toplumsal katkı stratejisi ve birimler arası dengeyi gözeterek yönetmektedir.

3. Toplumsal Katkı Performansı

Toplumsal katkının izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin çeşitli performans göstergelerine ilgili stratejik plan dokümanlarında yer verilmiştir. Ancak 2016-2020 dönemini kapsayan stratejik planda yer alan toplumsal katkı performansını tanımlayıcı göstergeler son planda daha az sayıda tanımlanmış ve her iki planda tanımlanan bu performans göstergelerinin yıllara sâri bir şekilde izlenmediği ve değerlendirilmediği görülmüştür. 2020 yılı İdari Faaliyet Raporunda yer alan “*Performans Sonuçları Tablosu ve Değerlendirmesi*” başlığı stratejik planda tanımlanan ilgili performans göstergelerinin tamamını kapsamamaktadır. Ancak “*3.6 İç ve Dış Paydaşların Yaşam Kalitesine Katkı Vermek Üzere Sürdürülebilirlik Odaklı Aksiyonların ve Toplum Merkezli Hizmetlerin Etkinliğinin Geliştirilmesi*” tablosunda ilgili performans göstergelerinin bir kısmının sadece 2020 yılına ilişkin hedef ve sonuçlarına ilişkin bir karşılaştırma yaparak değerlendirme yapıldığı görülmüştür.

Her ne kadar, toplumsal katkı performansının izlenmesine ilişkin farklı veriler bulunmakta ise de söz konusu veriler ışığında gerçekleştirilmesi öngörülen sürekli iyileştirme süreçlerinin tanımlı olmadığı görülmüştür.

YÖKAK Gösterge Değerleri Raporu Toplumsal Katkı başlığı altında yer alan üç ölçüt için hem yıllara sari veriye sahip olunmadığı hem de sunulan verilerin yıllar itibariyle olumlu bir trend yakalayamadığı görülmektedir.

2017 Yılında hazırlanmış olan KİDR'de; toplumsal katkı, araştırma-geliştirme süreçlerinin temel çıktısı olarak tanımlanmış olmasına rağmen, topluma katkı sağlayan faaliyet ve hizmetlerin izlenmesine yönelik performans göstergesi olarak topluma yönelik etkinlik sayısı tanımlanmış olup bu göstergenin yıllar itibariyle izlendiği anlaşılmaktadır. Ancak gerçekleştirilen etkinlik/faaliyetlerin hedef kitlesi, amacı, hangi stratejik önceliklere uyumlu bir şekilde gerçekleştirildiği, kullanılan kaynaklara ilişkin verimlilik ve etkinlik göstergelerinin kimler tarafından nasıl izlendiğine dair bütünsel bir yaklaşımın eksikliği gelişmeye açık alan olarak devam etmektedir.

Buna ek olarak yıllara göre performans göstergesi gerçekleştirmelerinde ‘Topluma yönelik etkinlik sayısı (panel, konferans ve seminer vb.)’ yüzde 84 hedef gerçekleştirme oranı ile oldukça yüksek bir düzeye ulaşılmış görünüyor olmasına rağmen toplumsal katkının çeşitliliği kapsamında yorum yapmak üzere yeterli kısıtlım içermemektedir.

Öte yandan Üniversite'nin YÖK'ün Engelsiz Üniversite Ödülleri kapsamında elde ettiği başarılar takdirle karşılanmıştır.

Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve iyileştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde toplumsal katkı performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır.

E. YÖNETİM SİSTEMİ

1. Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

Dokuz Eylül Üniversitesi'nin mevzuat ve kendi hedefleriyle uyumlu, kuvvetli ve dinamik bir yönetim yapılması olduğu görülmüştür. Karar verme mekanizmalarının katılımcı ve çok sesli şekilde

kurgulanmış olması güçlü yönlerden biridir. Bu kapsamda kurul ve komiteler, politikalar gibi yönetim mekanizmalarının katılımcı, etkin ve şeffaf olarak yönetildiği anlaşılmaktadır. İlgili mevzuatta yer verilmemiş olsa dahi, idari birimlerde kalite komisyonu ve rutin haftalık değerlendirme ve koordinasyon toplantıları düzenli olarak uygulanmaktadır.

Kalite, İnsan Kaynakları ve Toplumsal Katkı Koordinatörlükleri kurulması gibi bazı organizasyonel iyileştirmeler ile Turizm Fakültesinin Foça'dan Buca'ya transferi gibi bazı yapısal değişiklikler yapılmaktaysa da bunların hangi stratejik hedeflere veya geri bildirimlere dayalı olarak ve nasıl planlandığı açık değildir. Öte yandan bazı birimlere ait misyon, vizyon tanımları var olmakla birlikte, bunların kurumun misyon ve vizyonu ile ilişkisi ve hangi birimlerin misyon ve vizyonlarının belirlenmesinin beklendiği açık değildir. Örneğin Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı misyonunda yer alan "...eğitim – öğretim sistemlerini oluşturmaktır." ifadesinin, kurumun misyonuna veya bir akademik birimin misyonuna daha çok uyduğu söylenebilir. Bazı birimlere ait iş akış süreç diyagramları, görev tanımları vb dokümantasyonun mevcut olduğu ve bunların bir kısmının web sayfalarında yayınlandığı görülmekle birlikte, iş akış diagramları ve süreç akış şemaları uygulamalarının henüz kurum sathında tüm birim ve süreçlere yaygın olmadığı görülmüştür.

Mevcut ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 22000:2018 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi gibi ISO belgeleri kapsamında öncelikli olarak idari süreçlerin tanımlanmış olduğu görülmüştür. Bunlara ek olarak bazı iş akış şemaları ve uygulama esasları başlığı altında diğer dokümantasyon da mevcuttur. 2020 yılında Mühendislik Fakültesinden başlanarak akademik süreçlerde de süreç akış şemalarının geliştirilmeye başlandığı; 2021'de diğer akademik birimlere de süreç yönetimi kapsamında çeşitli bilgilendirme eğitimleri verilerek süreç tanımlama çalışmalarında yayılım ve farkındalık artırma gayreti olduğu anlaşılmaktadır. Ancak gerçekleştirilen bu çalışmaların, içine Eğitim-Öğretim Yönetimi, Ar-Ge Yönetimi, Girişimcilik Yönetimi, Mezunlarla İlişkilerin Yönetimi veya Toplumsal Katkının Yönetimi süreçleri gibi tüm birim ve süreçleri de alacak bütünsel bir Süreç Yönetimi yaklaşımına dönüşümünün gelişmeye açık bir alan olduğu görülmüştür.

Süreçlerin stratejik plan önceliklerinde yönetildiği, öncelikli süreçlerin belirlendiği ve bunların tanımlanarak, etkinliklerinin düzenli olarak ölçüldüğü ve paydaşlarla birlikte değerlendirilip iyileştirildiği bütünsel ve yapısal bir yaklaşım henüz görülememekle birlikte, yeni geliştirilmiş olan PUKÖ yazılımı ile süreçlerin hedeflere ulaşma seviyelerinin Bilgi Yönetim Sistemi kanalıyla ölçülmesi ve raporlanması yönünde etkili olabilecek çalışmalar yürütülmektedir.

Yönetim modeli ve idari yapı

Olgunluk Düzeyi: Kurumun yönetim ve organizasyonel yapılanmasına ilişkin uygulamaları izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Süreç yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi süreç ve alt süreçleri tanımlanmıştır.

2. Kaynakların Yönetimi

Akademik ve idari çalışanların yönetimine ilişkin süreçlerin ve kuralların tanımlı ve şeffaf olduğu, eğitim ve liyakata önem ve öncelik verildiği, çalışan memnuniyetinin düzenli olarak ölçüldüğü ve hedef koyularak iyileştirilmeye çalışıldığı görülmüştür. Ancak buna karşın, Çalışan Memnuniyeti Anketlerine hem akademik hem de idari çalışanların katılımının düşük seyrettiği; ayrıca anket sonuçlarının iç paydaşlarla yıllara sari eğilimler şeklinde ve ayrıntılı olarak paylaşılmadığı ve birlikte değerlendirilmediği belirlenmiştir. Akademik personelin Akademik CV uygulaması ile araştırma performansının izlenmesine yönelik kuvvetli bir alt yapı bulunmakla birlikte, öğretim elemanlarının eğitim-öğretim performanslarının gelişimini teşvik eden yapısal bir yaklaşım bulunmamaktadır.

İdari çalışanların gelişimine yönelik Eğitim İhtiyacı Anketinin kullanıldığı, eğitimlerin bu çerçevede planlanıp uygulandığı görülmüştür. Bireysel performans değerlendirmeye özellikle ar-ge süreçlerindeki

çalışanlarda izleme odaklı başlandığı görülmüş, ancak gerek akademik gerekse idari tüm çalışanlarda henüz yaygın ve etkin olarak uygulanmadığı belirlenmiştir. Çalışanlar için takdir, teşvik ve ödüllendirme süreçlerinin genişletilmesine yönelik çalışmalar bulunmakla birlikte, kurum sathına yayılımı henüz gelişme aşamasındadır.

Rektörlüğün özellikle kamu kaynaklarını Araştırma Üniversitesi olma yönünde gerekli yatırımlar için sağlamakta olduğu ve başta öğrenciler olmak üzere tüm iç paydaşların kampüs yaşamına yönelik beklentilerini finansal imkanlarını zorlayarak da olsa gerçekleştirmeye çalıştığı görülmektedir. Öte yandan temel gelir ve gider kalemlerinin tanımlanmış olduğu ve finansal kaynakların Stratejik Plana uyumlu bir şekilde izlendiği görülmekle birlikte, ilgili bütçe dağılımlarının hangi hedefin, hangi iyileştirme ihtiyacına dayanılarak yapıldığının tanımlı olduğu yapısal bir yaklaşıma rastlanmamıştır.

Bütçe-performans takibinin ve iyileştirmelerin düzenli ve katılımcı bir yaklaşımla yönetilmesine karşın, mali işler yönetim süreçlerinin gelişimine yönelik değerlendirmelerde ilgili paydaşlardan akademik yöneticiler ve akademisyenlerin görüşlerine yer veren sistematik bir yaklaşım görülememiştir. Stratejik planda, vizyon ve misyonda yenilikçilik ve girişimcilik vurgusu olmakla birlikte bunun bütçedeki yansımalarının aynı ölçüde olmadığı değerlendirilmiştir.

İnsan kaynakları yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde insan kaynakları yönetimi doğrultusunda uygulamalar tanımlı süreçlere uygun bir biçimde yürütülmektedir.

Finansal kaynakların yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda finansal kaynakların yönetim süreçleri izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

3. Bilgi Yönetim Sistemi

Kurumun önemli etkinlikleri ve süreçlerine ilişkin veriler toplanmakta, analiz edilmekte, raporlanmakta, stratejik yönetim ve kalite yönetim süreçleri için entegre olarak kullanılmaktadır. Kurumdaki Elektronik Belge Yönetim Sistemi etkili çalışmakta, yazılımlarla (Göçerim kartları, PUKÖ yazılımı, YÖK Karne Veri İzleme Yazılımı, İnsan kaynakları Performans Takip Sistemi gibi) izleme, kontrol ve anlık veri alımları yapılmaktadır. Akademik-idari bağlantıları kurulmuş olup çeşitli iyileştirme örnekleri görülmüştür. Bilgi İşlem Daire Başkanlığının organize bir şekilde tüm birimlere destek olmaya çalıştığı, iyileştirmelerde özellikle iç paydaşların görüş ve taleplerinin önemsendiği anlaşılmaktadır.

Üniversitenin kurumsal web sayfasının kullanıcıları olan dış paydaşların gerekli bilgilere daha rahat ve hızlı erişimlerinin sağlanması ve mezunlarla etkileşim alt yapısının kurum içinde ilgili tüm birimlere entegrasyonu henüz gelişmeye açık alanlar olarak görülmektedir. Öte yandan bütünleşmiş bilgi yönetimi ve otomasyon sisteminin üniversitenin tüm süreçlerini kapsayacak şekilde yaygınlaşması çalışmaları sürdürülmektedir.

Kurumda Bilgi Güvenliğinin hem Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) açısından hem de bilgi sistemleri yönetimi açısından önemsendiği; Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CDDO) kuralları, 2018 yılında yazılan Bilgi Güvenliği Politikası ve 2019 yılında belgelendirilen ISO 27001 – Bilgi Güvenliği Sistem Standardı ile güvenceye alındığı görülmüştür. Bu kapsamda Bilgi Yönetim Sistemi güvenliği, gizliliği ve güvenilirliği sağlanmış olup, gerekli mekanizmalar ile izlenmekte ve iyileştirilmektedir. Örneğin, CDDO kapsamında kritik seviye 2 olmasına rağmen, 3 için istenen Felaket Kurtarma Merkezi kurulması gibi iyileştirmeler söz konusudur. Uzaktan eğitim sürecinde tüm eğitim-öğretim etkileşimi dijitalleştirilmiş, öğrenci bilgileri, ders kayıtları, sınavlar ve tartışma platformu kayıtları gibi içeriklerin erişimine ilişkin güvenlik ve gizlilik tedbirleri alınmıştır. Akademik birimler ve merkezler ile Rektörlük arasındaki bilgi trafiğinin ve iletişim yükünün çok yoğun olması nedeniyle, KVKK ve bilgi güvenliği uygulamalarının tüm birimlere etkin olarak yayılımının henüz tamamlanmadığı görülmüştür.

Entegre bilgi yönetim sistemi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda entegre bilgi yönetim sistemi izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Bilgi güvenliği ve güvenilirliği

Olgunluk Düzeyi: Kurumda bilgi güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik uygulamalar izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

4. Destek Hizmetleri

Kurumdaki mal ve hizmet tedarik sistemi kamu mevzuatı ve ISO 9001 Kalite Yönetimi Sistem Standardı açısından güvenceye alınmıştır. Bunun yanında kurum dışından alınan hizmetlerin uygunluğu, kalitesi ve sürekliliğinin güvence altına alınması için mevcut kamu mevzuatının yanında uygulanacak yapısal ve etkin bir tedarikçi değerlendirme sistemine ihtiyaç olduğu görülmektedir. Öte yandan mal-hizmet tedarik sürecindeki iyileştirmelerde iç paydaş görüş ve taleplerinin dikkate alınmasını ve tedarikçilerin de ilgili süreç iyileştirme çalışmalarına katılmasını güvenceye alan yapılandırılmış bir sürece rastlanmamıştır.

Hizmet ve malların uygunluğu, kalitesi ve sürekliliği

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde dışarıdan temin edilen destek hizmetlerin ve malların uygunluğunu, kalitesini ve sürekliliğini sağlayan mekanizmalar işletilmektedir.

5. Kamuoyunu Bilgilendirme ve Hesap Verebilirlik

Kurumun benimsemiş olduğu kamuoyunu bilgilendirme ilkesi çerçevesinde, düzenli faaliyet raporlarına ek olarak çeşitli duyuru, haberleşme vb iletişim kanallarının mevcut olduğu ve çok sayıda topluma dokunan etkinlikler gerçekleştirildiği görülmüştür. Bunlar gerek merkezi (Rektörlük) gerekse araştırma merkezleri ve öğrenci toplulukları bazında kapsamlı olarak ve Rektörlük tarafından koordine edilerek kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Bunun dışında iç ve dış paydaşlara hesap verecek şekilde tanımlanan çeşitli duyuru mekanizmaları mevcuttur. Senato, kurul ve komitelerin toplantı notlarının, öğrenci ve çalışan anket sonuçlarının web sayfası üzerinden paylaşımı buna örnektir. Ayrıca iç ve dış paydaş görüşlerinin ve geri bildirimlerinin, sosyal medya hesapları ile ilişkilendirilmiş ve ISO 9001 kapsamında tanımlanmış süreçler ile toplandığı ve değerlendirildiği görülmektedir.

Kamuoyuna hesap verme ve bilgilendirme çalışmalarının ağırlıklı olarak yürütüldüğü kurum web sayfasının güncel bilgiye daha kolay ve hızlı ulaşılır, görme engellilere daha yardımcı (örneğin sayfaların otomatik seslendirilmesi) ve böylece daha kullanıcı dostu olması yönünde gelişme ihtiyacı olduğu değerlendirilmiştir.

En önemli dış paydaşlarından biri olan mezunlarla ilişkilerin bazı fakülteler tarafından uzun yıllardır münferiden yürütülmesine karşın, kurumsal olarak yönetilmeye yeni başlamış olduğu, mezunların sadece yaklaşık yüzde 10'una ulaşılmış olduğu, bu amaçla kurum sathında bütünsel ve koordineli bir iletişim ağının kurulması ihtiyacı gözlenmiştir. Mezunlar ve onların işverenleri de dahil tüm dış paydaşların görüş ve önerilerinin alındığı yapısal bir yaklaşımın (anket, düzenli toplantılar vb.) kurularak istihdam edilebilirlik oranı, kurum aidiyeti gibi kavramlar konusunda bilgilerin yeterli hale getirilmesi ve sistemin etkin bir şekilde çalıştırılması gelişme ihtiyacı sürmekte olan diğer bir alandır.

Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik

Olgunluk Düzeyi: Kurumun kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmaları izlenmekte ve paydaş görüşleri doğrultusunda iyileştirilmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Dokuz Eylül Üniversitesi Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından 2017 Yılında kurumsal dış değerlendirmeye ve 2020 Yılında da izlemeye tabi tutulmuştur. Bu iki raporda yer verilen gelişmeye açık

yönlerin bir kısmında önemli iyileştirmeler gerçekleştirildiği, bir kısmının ise halen gelişmeye açık yönler olarak devam ettiği anlaşılmaktadır.

Kalite Güvencesi Sistemi alanında 2017 Yılı KGBR’inde gelişmeye açık yön olarak belirtilen;

- Kalite yönetim sistemi ve ilgili uygulamalarının tüm akademik ve idari birimlere yaygınlaştırılması, çeşitlendirilmesi, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerini de kapsayacak şekilde kurum kültürü haline getirilmesi,
- Kurumsal ve kapsayıcı bir uluslararasılaşma stratejisinin geliştirilmesi ve yönetilmesi
- Kalite çalışmalarına öğrenci, akademik ve idari personel ile mezunların daha fazla katılımlarının sağlanması,
- Kalite yönetimi ve güvencesine ilişkin çalışmaların ve uygulamaların kurumun tüm hizmetlerini (eğitim ve öğretim, araştırma, topluma hizmet, idari ve destek süreçleri) ve yönetim kalitesini içine alacak şekilde bütünsel bir çerçevede ele alınması ve uygulanması,
- Stratejik plan çerçevesinde belirlenmiş olan hedeflerin izlenmesi ve kurumsal bütünlük içerisinde ilgili konularda iyileştirmelere yönelik kullanılması

konularında iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir.

2020 Yılı KİDR’de gelişmeye açık yön olarak belirtilen ‘Üniversitenin paydaş katılımı ile ilgili faaliyetlerin tüm birimleri kapsayacak şekilde genişletilmesi, faaliyetlerin etkililiğinin izlenmesi, değerlendirilmesi, iyileştirilmesi ve karar almada kullanılarak iç ve dış paydaşlara duyurusunun yapılması’ konusu halen gelişmeye açık bir yön olarak değerlendirilmiştir.

Eğitim ve öğretim alanında program tasarımına ve işyükü belirlenmesine paydaş katılımının sağlanması amacıyla program öz değerlendirmelerine başlanması, öğrenci geri bildirim alma yöntemlerinin çeşitlendirilmesi, öğrenci merkezli öğretim ve ölçme değerlendirme yöntemlerinin teşvik edilmesi, özel gereksinimli öğrenciler için olanakların geliştirilmesi, mezunlarla iletişimin artırılması, öğrencilerin kurullarda temsiliyetinin sağlanması, uzaktan eğitim altyapısının güçlendirilmesi konularında iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan iyileştirmelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması, paydaş katılımı ve geri bildirim mekanizmalarının daha sistematik olarak tanımlanması ve işletilmesi, öğretim üyelerine yönelik teşvik ve ödüllendirme süreçlerinin işletilmesi, öğretim yetkinliğini arttırmaya yönelik uygulamaların izlenerek iyileştirilmesi, yabancı dil hazırlık eğitiminin ve yabancı dilde eğitim veren öğretim programlarının beklenen becerileri kazandırdığının güvence altına alınması, anketlere katılım düzeyinin artırılması ve anket sonuçlarının tüm birimlerde yaygın şekilde kullanılmasının temin edilmesi gelişmeye açık yön olarak kalmaya devam etmektedir.

Araştırma ve geliştirme alanında iyileştirilmeye açık alanlar olduğu çeşitli raporlar dışında İdari Faaliyet Raporunda yayınlanan performans göstergeleri sonuçlarından da anlaşılmaktadır ve rapor kapsamında çeşitli bölümlerde vurgulanmıştır. Araştırmanın çıktılarının katma değer içeren ürünlere dönüşmesinde de ciddi iyileştirme potansiyelinin söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim ar-ge sonucu ticarileştirilen ürün sayısı hedefi 62 iken 2021 yılında sadece 1 ürün için bu gerçekleştirilmiş görünmektedir.

Kurum için 2017 Yılında düzenlenen KGBR’de, üniversitenin güçlü yönlerini ve bölgesel, ulusal ve uluslararası fırsatları göz önüne alarak geniş bir katılım ile gözden geçirilmesi ve bu doğrultuda üniversitenin araştırma stratejisi ile diğer akademik faaliyetlerin arasındaki etkileşimi ve verimli işleyişi sağlayacak kurumsal düzeyde bir araştırma politikası ve stratejilerinin geliştirilmesi çalışmalarının yapılması gerekliliği ifade edilmektedir. Üniversitenin araştırma ve geliştirme alanı ile ilgili stratejik amacı son iki stratejik planda da aynı şekilde yer almış, buna yönelik hedef ve performans göstergeleri tanımlanmış ve muhtelif iyileştirmeler yapılmıştır. Ancak Kuruma ait bir araştırma stratejisi ve politika belgesi kamuya açık kaynaklarda ve Kurumun Araştırma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Özdeğerlendirme Raporu’nda bulunamamıştır. Stratejik planlarda ar-ge amaç ve hedeflerinin YÖK Stratejik Planı ve Kalkınma Planları gibi üst politika belgeleri ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirildiği izlenmiştir.

2020 Yılı İzleme Raporunda öğrencilerin eğitim ve öğretim programlarının bir parçası olarak araştırma süreçlerine katılımının yaygınlaştırılması vurgulanmıştır. Öğrencilerin proje yarışmalarına katılım, fikri hakların korunması, program çağrılarında bilgilenme, proje yönetimi eğitimi gibi konularda

DETTO'dan önemli destek aldıkları belirtilmektedir. Ayrıca BAP yönergesinde öğrenci projeleri ve öğrencilerin projelerde yer alabilmeleri konularındaki düzenlemeler umut vericidir. Ancak öğrencilerin araştırmalara katılımlarının yaygınlaştırılması, izlenmesi ve iyileştirilmesi ile ilgili ihtiyaçlar devam etmektedir.

Araştırma sonuçları ve akademik personelin etkinliği BAPSİS, Akademik CV ve Strateji ve Bütçe Dairesi'nin muhtelif yazılımları ile izlenmektedir. Ancak İzleme Raporunda ifade edilen şekilde verimlilik gözden geçirme ve süreklilik sağlama güvencesi gelişmeye açıktır.

Araştırma ve geliştirme amaç ve hedeflerine katkıda bulunacağı düşünülen ve uluslararasılaşma stratejileri altında bulunan uluslararası araştırma ve araştırmacıların sayısının artırılması, bu araştırmacılara verilen idari ve destek hizmetlerinin iyileştirilmesi hususu da üzerinde durulması ve geliştirilmesi gereken konulardan birisi olma özelliğini halen korumaya devam etmektedir.

Toplumsal Katkı alanında toplumsal katkı faaliyetlerinin yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma hedefleriyle uyumlu olarak yürütülmesi ile hizmet alanlarının önceliklendirilmesi konusu halen hayata geçirilememiştir. Gerçekleştirilen etkinlik/faaliyetlerin hedef kitlesi, amacı, hangi stratejik önceliklere uyumlu bir şekilde gerçekleştirildiği, kullanılan kaynaklara ilişkin verimlilik ve etkinlik göstergelerinin kimler tarafından nasıl izlendiğine dair bütünsel bir yaklaşımın eksikliği gelişmeye açık alan olarak devam etmektedir.

Yönetim Sistemi alanında, iç ve dış paydaşların daha fazla katılımları ile stratejik plana dayalı yönetim sistemi ve kültürünün oluşturulması, bu çerçevede yetki, görev ve sorumluluklar ile performans sisteminin tanımlanması; entegre bilgi yönetimi ve otomasyon sisteminin kapsamı; iç ve dış paydaşların kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlikle ilgili memnuniyetin ölçme ve değerlendirmesi konularında iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışanlar için takdir, teşvik ve ödüllendirme süreçlerinin kurum sathına yayılımı; kurumsal web sayfasına dış paydaşların daha rahat ve hızlı erişimlerinin sağlanması; mezunlarla etkileşim alt yapısının kurum içinde ilgili tüm birimlere entegrasyonu ve süreç yönetim sistemlerinin güçlendirmesi gibi konular halen gelişmeye açık alanlar olarak devam etmektedir.

Kurumsal akreditasyon değerlendirme süreci sonucunda Kalite Güvencesi Sistemi, Eğitim ve Öğretim, Araştırma ve Geliştirme, Toplumsal Katkı ve Yönetim Sistemi başlıklarına ilişkin olarak belirlenen güçlü yönler ile gelişmeye açık yönler ve öneriler aşağıda derlenmiştir. Rapor metni içinde de uygun yerlerde bazı öneriler ifade edilmiştir.

2. Kalite Güvencesi Sistemi

Güçlü Yönler

- Kurumun araştırma üniversitesi başvurusunun olumlu sonuçlanması
- YÖK tarafından uluslararasılaşma stratejisi kapsamına alınmış bir üniversite olması
- KAP başvurusuyla beraber kurumda iç kalite güvencesi sisteminin farkındalığının artmış olması
- Kurumun stratejik planı, hedefleri ve performans göstergelerinin sistematik bir şekilde izlenmesini sağlayan tanımlı bir mekanizmanın oluşturulmuş olması (Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı yazılımı, göçerim kartları)
- Hedef göçerim kartlarının kurum içinde bazı birim yöneticilerince karar verme ve uygulama süreçlerinde bir araç olarak kullanılması
- Birimlerde kalite komisyonları oluşturulması ve program akreditasyonunun teşvik edilmesi gibi tabana yayılan çalışmaların yönetim tarafından desteklenmesi
- Kurumda dış paydaş olarak mezunlara yönelik mezun kart, mezunlar günü, mezun derneği ve mezun bilgi sistemi gibi uygulamaların başlatılmış ve bazı birimler düzeyinde bir izleme sisteminin yapılandırılmış olması

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Performans göstergelerinin yıllar bazındaki gelişim seyrinin dikkate alınması, gelişmeye açık yönlere dair önlemlerin uzun sürelere yaymadan hayata geçirilmesi ve bunu iç-dış paydaş katılımıyla gerçekleştiren bir liderlik ve yönetim anlayışının hayata geçirilmesi
- Uluslararasılaşma Stratejisi kapsamındaki üniversitelerinden birisi olmasına rağmen düşük olan

uluslararası öğrenci ve öğretime elemanı oranının artırılması, özellikle öğretim elemanı oranının artırılmasına yönelik eylem planlarının belirlenmesi

- Uluslararasılaşmada gerek kurum olarak ve gerekse İzmir Üniversiteler Platformu üzerinden İzmir bölgesinde uluslararası öğrenci sayısının artırılması, uluslararası araştırma işbirliklerinin geliştirilmesi, uluslararası araştırmacı dolaşımının sürekliliğinin sağlanması, birimlerin yabancı dildeki web sayfalarının buna yönelik olarak yeniden düzenlenmesi
- Girişimciliğin vizyonda ve stratejik amaçta yer alması önemli bir yönetsel vurgu yaratıyor olmasına rağmen uygulamalara yansıtılmasındaki eksiğin giderilmesi, buna yönelik eylemlerin planlanması (Depark'ta yapılan altyapı yatırımlarının verimli kullanılması, tüm öğrencilere kamu ve özel sektörde çalışma olanağı yanında girişimciliğin de mezuniyet sonrası olası bir çalışma alanı olarak aktarılması, Girişimcilik Akademisinin pandemi dönemindeki tedirginlikten sıyrılarak çevrimiçi fırsatları da değerlendirerek yeni bir atılım yapması)
- Anket çalışmalarının ve memnuniyet ölçümlerinin ötesine geçilerek, iç ve dış paydaşların kalite süreçlerine sistematik katılımının sağlanması
- İç ve dış tüm paydaşlara önemli bir geribildirim alanı açan OGEB'in başta öğrenciler ve mezunlar olmak üzere iç ve dış paydaşlara yaygın duyurusunun yapılması, sistem bilinirliğinin ve katılımın artırılması
- İdari personel performans değerlendirme sisteminin uygulanması başlatılmış olmakla birlikte etkin bir şekilde izleme ve iyileştirme yapılması

Kurum, stratejik yönetiminin bir parçası olarak kalite güvencesi politikaları ve bu politikaları hayata geçirmek üzere stratejilerini belirlemeli ve kamuoyuyla paylaşmalıdır.

Gelişmeye açık yönlere ilişkin iyileştirmelerin kısa vadede hayata geçirilmesine ilişkin eylem planlarının tasarlanması önerilmektedir.

3. Eğitim ve Öğretim

Güçlü Yönler

- Akredite olan program sayısının yükseliyor olması, akredite olmayan programlardan 80 programın öz ve akran değerlendirmelerinin 2021 yılında yapılmış olması
- Program tasarımı ve onayının paydaş katılımıyla yapılıyor olması (danışma kurulları, dış paydaş, meslek yüksekokulunda da sektör temsilcilerinin önerilerinin dikkate alınması), öte yandan kurum geneline yaygınlaştırılmasının sağlanması
- Yurtdışından ve yurtiçinden merkezi puan dışındaki yatay geçişlerde başvurular arasından daha nitelikli olanları seçimi için iyileştirme yapılmış olması
- Daha nitelikli uluslararası öğrenci kabulü için sınav çeşitliliğinde ve düzenlemelerde iyileştirme yapılmış ve Uluslararasılaşma Strateji belgesiyle yurtdışından öğrenci kabulünde iyileştirme ve gelişmenin güvence altına alınmış olması
- 2012 yılından bu yana Uluslararası Diploma Eki Etiketini (ECTS Diploma Supplement Label) almaya hak kazanmış ve üzerinde Avrupa Komisyonu onaylı Europass logolu diploma eklerinin tüm mezunlara sağlanıyor olunması. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün ORPHEUS etiketini 2015 yılında almış ve doktora dereceleri diplomaları için kullanılıyor olması
- Ders paketlerinde tanımlı olarak öğrenciyi aktif hale getiren, etkileşimli öğretim tekniklerinin (öğrenci merkezli öğrenme, uygulama, proje, sunum, ters-yüz öğrenme, derin öğrenme, yetkinlik temelli öğrenme yöntemleri) uygulanması. Tıp Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, Denizcilik Fakültesi, vb birimlerde iyi uygulamaların var olması
- Pandeminin bir fırsata çevrilerek DUEZEM ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı işbirliğiyle uzaktan eğitim altyapısının iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş olması, haftalık ve aylık istatistiklerin sistem üzerinden takip edilebiliyor ve web sitesinde şeffaf paylaşılıyor olması, kurum içi online ders platform yazılımları ve kurum dışı temin edilen çeşitli platform yazılımları eliyle uygulamalı derslerde de uzaktan öğretim imkanlarının iyileştirilmesi
- Son yıllarda giderek artan oranda tesis ve altyapı iyileştirmelerinin gerçekleştirilmiş olması. Kütüphane, Denizcilik Fakültesi başta olmak üzere çeşitli birimlerdeki laboratuvar ve atölyeler gibi öğrenme kaynaklarının varlığı

- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin desteklenmesi, bütçenin büyük bölümünün buna ayrılması, Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı faaliyetlerine yönelik geribildirim alınarak iyileştirmelerde kullanılması
- Çok sayıda engelsiz üniversite bayrağının varlığı. Engelsiz DEÜ Koordinatörlüğünün sistematik, etkin ve örnek faaliyetleri

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Program özdeğerlendirme çalışmalarına yeni başlanmış olması. Kurumun 160 programının tamamına yönelik öz/akran değerlendirmelerinin ve PUKÖ çevrimlerinin tamamlanması
- Akredite olmayan programlarda da dış paydaş (işveren, meslek kuruluşu, mezun vb.) görüşlerine (anketler, toplantılar ve yüz yüze görüşmeler vb.) duyarlılık gösterilmesine karşın sistemli ve periyodik bir bilgi toplama sisteminin geliştirilmesi, bazı birimlerde bunların yeni başlatılmış olması ve geri bildirimlerin program tasarımına yeterince yansıtılması,
- Öğrenme kazanımlarının gerçekleştiğinin nasıl izleneceğine, alana özgü olmayan kazanımlarının nasıl irdeleneceğine ilişkin yöntem ve süreçlerin ayrıntılı belirtilmesi
- Öğrenci merkezli öğretim yöntem ve tekniklerinin üniversite genelinde tüm birimlerde yaygın şekilde uygulanması ve bunun ders değerlendirme anketleriyle izlenip sonuçlarının değerlendirilmesi
- Öğrencilerin kalite komisyonlarında temsiliyetinin yeni başlamış olması ve geliştirilmeye açık bir alan olması, karar alma süreçlerine katılım mekanizmalarının daha etkin işletilmesi
- Anketlere katılım düzeylerinin artırılması
- Öğretim elemanı atama, yükseltme ve görevlendirme kriterlerinde yaratıcı ve başarılı eğitim faaliyetlerine daha fazla yer verilmesi, disiplinler arası farklılıkları dikkate alan değerlendirme mekanizmalarının iyileştirilmesi
- Yaratıcı/yenilikçi ve etkili öğretim uygulamalarının geliştirilmesinin teşvik edilmesine ve ödüllendirilmesine ilişkin planlamaların olgunlaştırılarak uygulamaya geçirilmesi
- Öğretim yetkinliğini geliştirmeye yönelik eğiticinin eğitimi gibi uygulamalar olmakla birlikte elde edilen bulguların izlenmesi ve izlem sonuçlarının öğretim elemanları ile birlikte irdelenerek önlemler alınması
- "Üniversitemiz DEÜ birimlerince ölçülen Öğrenci Eğitimindeki başarısındaki geri bildirimde birimin ilk %20'lik listesine girdiği belgelendirilebilen değerlendirme için (5 puan)" denmesine rağmen bu teşvik dahil eğitim öğretim alanında bir teşvik mekanizmasının uygulanmıyor olması görülmüştür, teşvik mekanizmalarının geliştirilerek uygulamaya konulması
- Kariyer merkezi ve psikolojik danışmanlık rehberlik gibi olanakların öğrenciler tarafından yaygın bilinirliğinin ve kullanımının artırılması

4. Araştırma ve Geliştirme

Güçlü Yönler

- IBG Enstitüsü, Translasyonel Tıp ve Onkoloji Enstitüsü, Bioİzmir gibi ihtisas birimlerinin kurulmuş olması, sağlık inovasyonu alanında güçlü birimlerin ve altyapının varlığı ve ilaç ve aşı araştırmaları vd katma değeri yüksek çalışmaların gerçekleştiriliyor olması
- Patent değerlemede dış paydaşlardan oluşan danışma kurulunun var olması, patent artış oranında ülkede 1. sırada yer alınması ancak bu patentlerin ticarileştirilmesi konusunun halen gelişmeye açık olması
- Araştırma kültürü ve geleneğinin oluşturulması amacına hizmet eden iyi bir uygulama örneği olarak, Tıp Fakültesi Dekanlığı tarafından öğretim elemanları, öğrenciler, idare ve teknik çalışanlarının araştırma alanındaki yetkinliklerini geliştirmeyi amaçlayan eğitimler için oluşturulmuş olan ve bünyesinde kurs, seminer gibi etkinlikler düzenlenen "Araştırma Okulu"
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesinde yürütülen Laboratuvar ve Araştırma Altyapıları Portalında (LABS Portalı) tanımlı 141 laboratuvar bulunuyor olması, bazılarının TURKAK tarafından akredite edilmiş olması
- Üniversite bünyesinde Faz 1, 2, 3 ve 4 klinik ilaç araştırmalarını gerçekleştirilebilmesi
- Kurumun araştırma ve geliştirme için kullanmakta olduğu mali kaynakları

- Öğretim üyelerinin bilgi ve becerisinden destek alarak üniversite araştırma alt yapısından faydalanmak üzere özel sektör ve kamu kurumlarından çok sayıda sorun odaklı proje teklifleri alınması ve işbirliği yapılması
- Kurumun kendi birimleri arasında ortak doktora programlar kurulmuş olması
- BAP süreçlerinde doktora sonrası araştırmacı, lisans öğrencilerinin araştırmalara katılımı, meslek yüksekokulu ve araştırma merkezleri dahil proje geliştirme yaygınlığı gibi konularda iyileştirmeler yapılmış olması. BAP kapsamındaki çalışmaların yüksek bir bütçe ile desteklenmesi

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Üniversitenin araştırma politikasının paydaşlarıyla birlikte belirlenmesi ve ilan edilmesi
- Araştırma üniversitesi olmasına karşın düşük olan doktora öğrenci oranının (ve yüksek lisans öğrenci sayılarının) artırılmasına yönelik önlemler alınması
- Dış kaynaklı (TÜBİTAK gibi) proje sayıları ve atıf sayıları düşüş trendinde iken ilk yüzde 10'luk dilimde atıf alan yayın oranı ile ilk yüzde 10'luk dilimde bulunan dergilerdeki yayın oranında görülen artışlar gibi iyileşmelerin stratejik bir yönetim süreci sonunda gerçekleştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, bu tür yetkinlik artışlarının birimlerde dağılımının sağlanması
- Araştırma çıktılarının yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma hedeflerine etkisinin değerlendirilmesi ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmesi. Bu amaçla; DEU Bölgesel Kalkınma ve İşletme Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi (DEUBİMER) ve diğer ilgili birimlerin etkinliğinin artırılması
- Öğretim elemanlarının ar-ge yetkinliğinin geliştirilmesi için uygulamalar olmakla beraber bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi ve uygulamaların iyileştirilmesi
- Uluslararasılaşma Stratejisi kapsamında ve Araştırma Üniversitesi olan bir üniversite olarak uluslararası ortak programların geliştirilmesi, uluslararası araştırma ağlarında ortaklıklar vb iş birliklerinin sonuç üretecek şekilde işletilmesi
- Çok disiplinli çalışmaların ve disiplinler arası projelerin geliştirilmesi, bu konuda bazı iyi uygulamalar olmakla birlikte kurum genelinde daha yaygınlaştırılması

5. Toplumsal Katkı

Güçlü Yönler

- Üst yönetimin toplumsal katkıyı önceliklendiren yaklaşımı, toplumsal katkının planlı yürütülmesi gerekliliğine ilişkin üst düzeyde farkındalık
- Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü, Engelsiz Dokuz Eylül Koordinatörlüğü ve Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığının toplumsal hizmetin temel sorumluları olarak tanımlanmış ve sorumluluğun böylece yaygınlaştırılmış olması
- Akademik birimler tarafından kendi faaliyet alanlarına ilişkin pek çok farklı etkinlik düzenlenmesi

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Topluma katkı amaç, hedef ve göstergeleri ile performansın bütünlük ve süreç bazlı sistematik bir şekilde izlenmesi, sonuçların paydaşlarla değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi. Bütçe, hedef, izleme takip mekanizmasının kurulması
- Toplumsal katkı çalışmalarını yönetmek ve izlemek için bütünsel bir yaklaşım ve organizasyon geliştirilmesi
- Toplumsal katkı projelerinin yönetimine ayrılan mali kaynağın tanımlanması
- Toplumsal katkıya yönelik Stratejik Planda yer alan amaç ve hedefler olmasına karşın, belirlenen "Performans Göstergeleri" ve faaliyetlerin kapsayıcılığının düşük olması sebebiyle geliştirilmesine, çeşitlendirilmesine ihtiyaç duyulması
- YÖKAK gösterge raporlarında yer alan toplumsal katkı göstergelerinin üçünde de (sosyal sorumluluk proje sayısı, SEM yıllık eğitim saati, SEM yıllık eğitim alan kişi sayısı) zayıf olan performansın iyileştirilmesi (<https://yokak.gov.tr/raporlar/IndicatorValuesReport>)
- Toplumsal katkı politikasının izleme ve iyileştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi

6. Yönetim Sistemi

Güçlü Yönler

- Kurul ve Komiteler gibi yönetim mekanizmalarının katılımcı, etkin ve şeffaf olarak yönetilmesi. İdari birimlerde dahi kalite komisyonu ve haftalık değerlendirme-koordinasyon toplantılarının düzenli olarak yürütülmesi
- Bazı birimlere ait misyon, vizyon, iş akış süreç diyagramları, görev tanımları vb dokümantasyonun mevcut olması ve bunların bir kısmının web sayfalarında yayınlanması
- Mevcut ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 22000:2018 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi gibi ISO belgeleri kapsamında öncelikli olarak idari süreçlerin tanımlanmış olması, bunlara ek olarak bazı iş akış şemaları ve uygulama esasları başlığı altında diğer dokümantasyonun da mevcut olması
- Çalışan memnuniyetinin anketler ile düzenli olarak ölçülmekte ve hedef koyularak iyileştirilmeye çalışılıyor olması
- Özellikle idari çalışanların gelişimine yönelik Eğitim İhtiyacı Anketinin kullanılması, eğitimlerin bu çerçevede planlanıp uygulanması
- Rektörlüğün, başta öğrenciler olmak üzere tüm iç paydaşların özellikle kampüs yaşamına yönelik beklentilerini finansal imkanları zorlayarak da olsa gerçekleştirmeye çalışması
- Kurumdaki Elektronik Belge Yönetim Sistemi etkili çalışmakta, yazılımlarla (göçerim kartları, yeni geliştiriliyor olan PUKÖ yazılımı, YÖK Karne Veri İzleme Yazılımı, İnsan kaynakları Performans Takip Sistemi gibi) izleme, kontrol ve anlık veri alımları yapılmakta oluşu. Akademik-idari bağlantılarının kurulmuş olup çeşitli iyileştirme örnekleri görülmesi
- Kurumda Bilgi Güvenliğinin KVKK ve bilişim teknolojileri açısından önemsenmekte olması ve ISO27001 – Bilgi Güvenliği Sistem Standardı ile güvenceye alınmaya çalışılması

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Organizasyonel iyileştirmeler (Kalite, İnsan Kaynakları ve Toplumsal Katkı Koordinatörlükleri açılması gibi) ile yapısal değişikliklerin (Turizm Fakültesinin Foça'dan Buca'ya transferi gibi) stratejik hedeflere veya geri bildirimlere dayalı olarak planlı ve paydaş katılımıyla gerçekleştirilmesi
- İş akış diagramları/süreç şemaları uygulamalarının kurum sathında tüm birim ve süreçlere yaygınlaştırılması
- Süreç yönetimine yönelik gerçekleştirilen çalışmaların çoğunlukla Kalite Sistemleri kapsamına giren idari süreçleri kapsamakta olduğu anlaşılmaktadır. Eğitim-Öğretim Yönetimi, Ar-Ge Yönetimi, Girişimcilik Yönetimi, Mezunlarla İlişkilerin Yönetimi veya Toplumsal Katkının Yönetimi süreçleri gibi tüm birim ve süreçleri de kapsayacak bütünsel bir süreç yönetimine geçilmesi
- Çeşitli pilot uygulamalar ve PUKÖ yazılımı vb çabalar olduğu anlaşılmalı birlikte, süreçlerin Stratejik Plan önceliklerinde yönetildiği, öncelikli süreçlerin belirlendiği ve bunların tanımlanarak, etkinliklerinin düzenli olarak ölçüldüğü ve paydaşlarla birlikte değerlendirilip iyileştirildiği bütünsel ve yapısal bir yaklaşımın geliştirilmesi
- Çalışan Memnuniyeti Anketlerine hem akademik hem de idari çalışanların katılımının artırılması, ayrıca anket sonuçlarının iç paydaşlarla yıllara sari eğilimler şeklinde ve ayrıntılı olarak paylaşılması ve birlikte değerlendirilerek önlemler alınması
- Bireysel Performans Değerlendirme sisteminin akademik ve idari tüm çalışanlarda yaygın ve etkin olarak uygulanması
- Çalışanlar için takdir, teşvik ve ödüllendirme süreçlerinin genişletilmesine yönelik çalışmalar bulunmakla birlikte, kurum sathına yayılımının sağlanması
- Entegre bilgi yönetimi ve otomasyon sisteminin üniversitenin tüm süreçlerini kapsayacak şekilde kurgulanması

Kurum, eğitim-öğretim programlarını ve araştırma-geliştirme faaliyetlerini de içerecek şekilde tüm faaliyetleri hakkındaki bilgileri açık, doğru, güncel ve kolay ulaşılabilir şekilde yayımlamalı

ve kamuoyunu bilgilendirmelidir. Kurum, yönetim ve idari kadroların verimliliğini ölçüp değerlendirebilen ve hesap verebilirliklerini sağlayan yaklaşımlara sahip olmalıdır.

Kurumun kendisini, Ege camiası ve Ege kültürünün bir parçası olmasının yanı sıra sahip olduğu farklılıkları ile öne çıkan bir yükseköğretim kurumu olarak ifade etmesi, İzmir Üniversiteleri Platformunun ve dış paydaşların da iş birliğiyle, İzmir'in uluslararası bir yükseköğretim cazibe merkezi olmasını sağlamak açısından önerilebilir.